

ΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Η ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

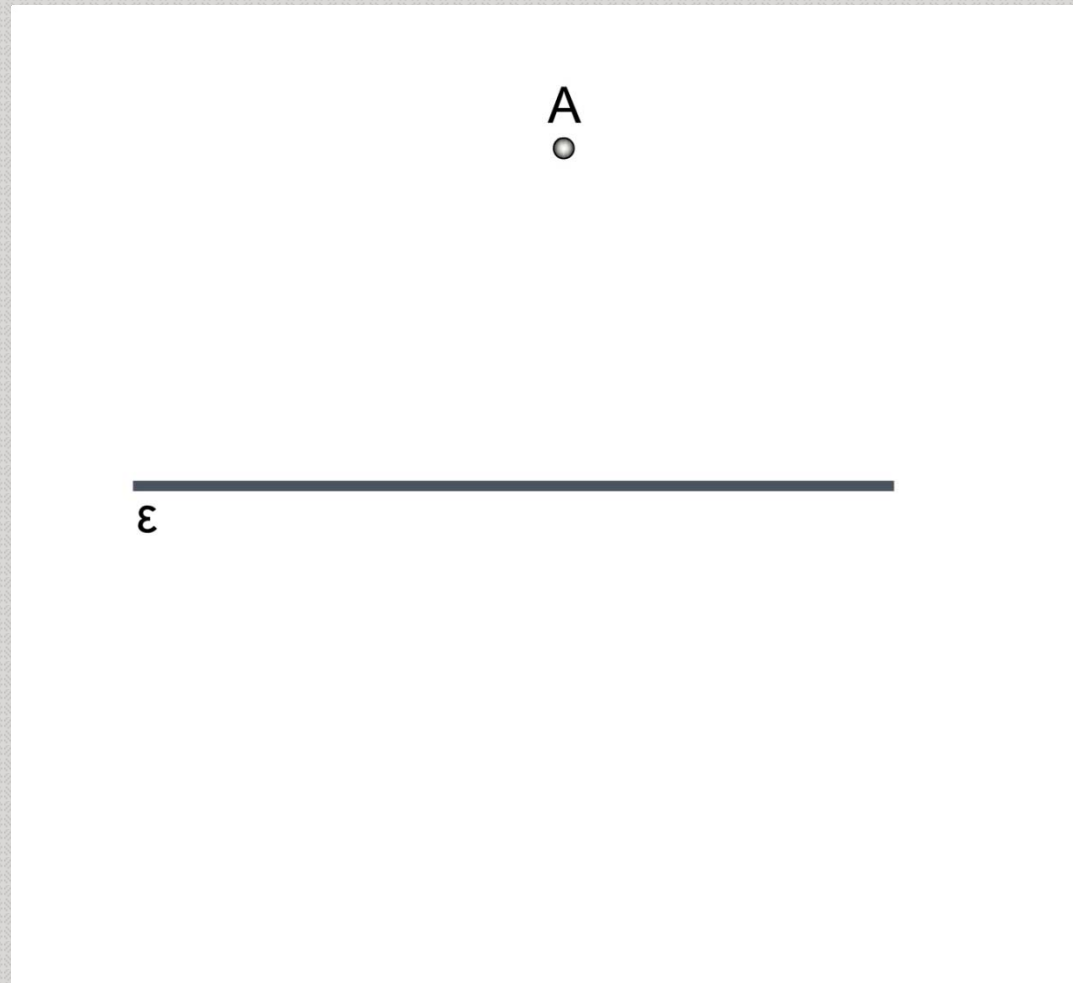

Δεδομένα:

- Δίνεται ευθεία ε και σημείο A , εκτός της ευθείας ε .

Ζητούμενα:

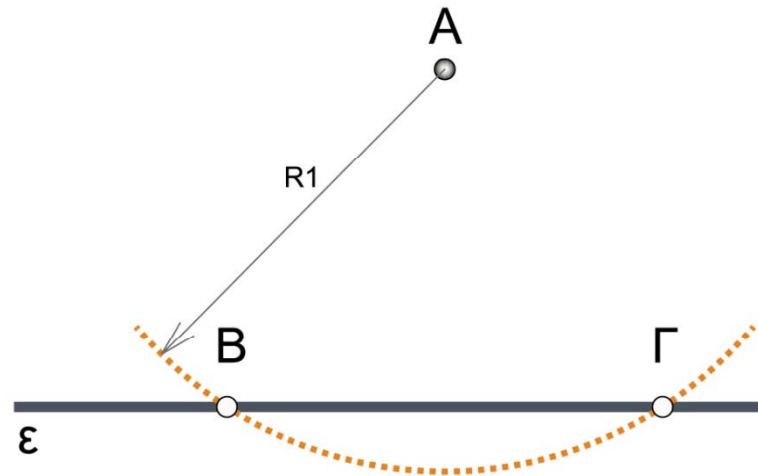
- Ζητείται η κάθετος προς την ε που διέρχεται από το σημείο A .

**ΚΑΘΕΤΟΣ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΤΟΣ ΕΥΘΕΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΘΕΙΑ**

Βήμα 1^ο:

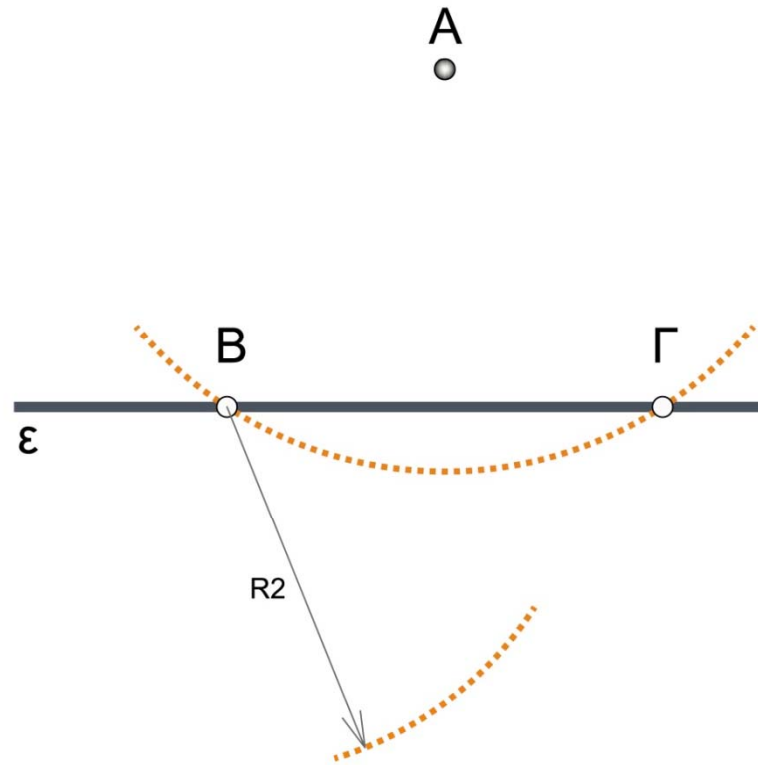
- Με κέντρο το A και τυχαία ακτίνα R1 φέρουμε τόξο κύκλου
- Το τόξο τέμνει την ε στα σημεία B και Γ

ΚΑΘΕΤΟΣ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΤΟΣ ΕΥΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΘΕΙΑ

Βήμα 2^ο:

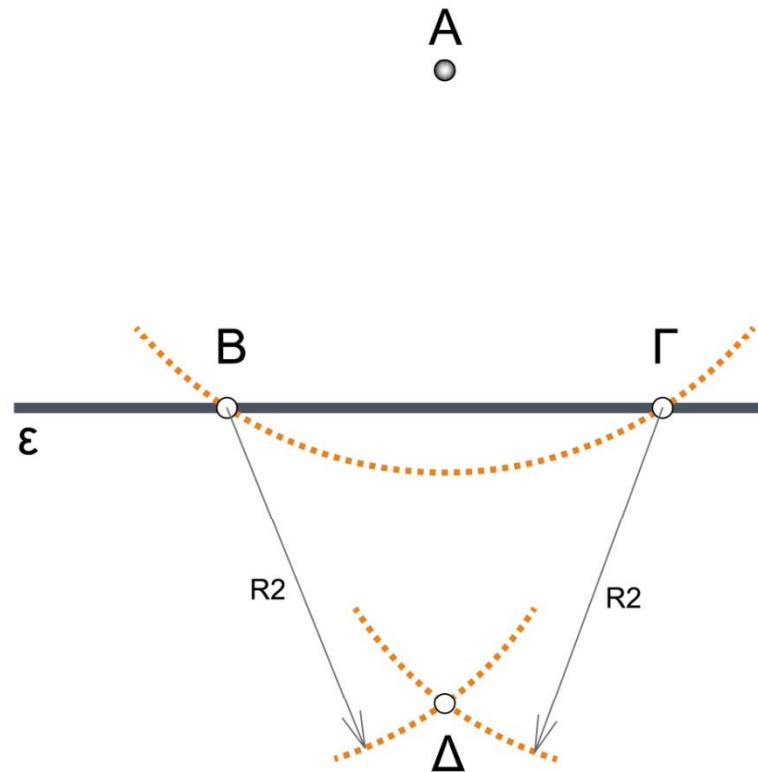
- Με κέντρο το Β και τυχαία ακτίνα R2 φέρουμε τόξο κύκλου

**ΚΑΘΕΤΟΣ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΤΟΣ ΕΥΘΕΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΘΕΙΑ**

Βήμα 3^ο:

- Με κέντρο το Γ και την ίδια με πριν ακτίνα R_2 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου
- Τα δυο τόξα τέμνονται στο σημείο Δ

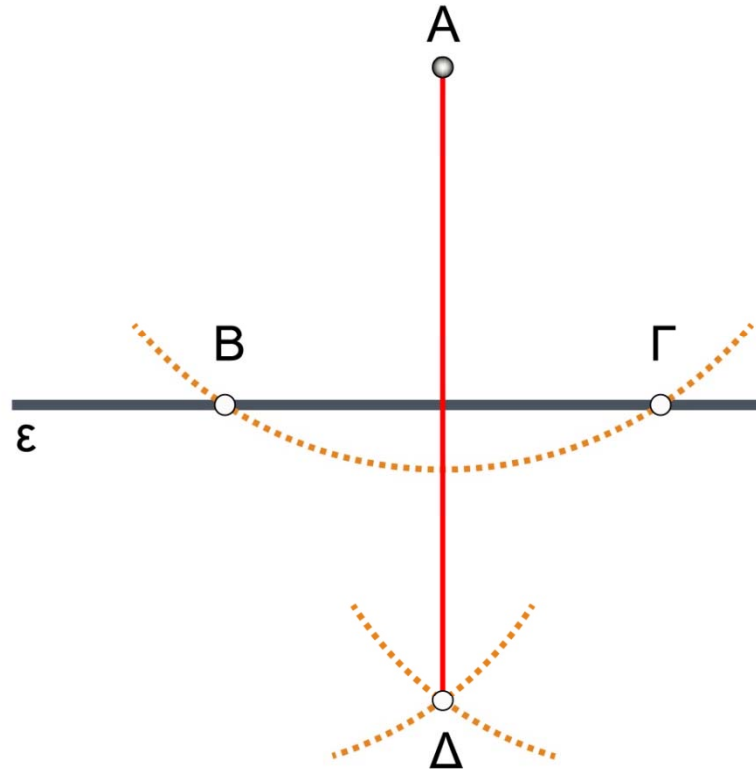
**ΚΑΘΕΤΟΣ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΤΟΣ ΕΥΘΕΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΘΕΙΑ**

Λύση:

- Φέρουμε την ευθεία $A\Delta$ που είναι η ζητούμενη κάθετος από το σημείο A προς την ευθεία ε .

Απόδειξη:

- Το σημείο A ισαπέχει από τα B και Γ (απόσταση R_1)
- Το σημείο Δ ισαπέχει από τα σημεία B και Γ .
- Άρα τα σημεία A και Δ ανήκουν στη μεσοκάθετο του $B\Gamma$.
- Το ευθύγραμμο τμήμα $B\Gamma$ ανήκει στην ευθεία ε .
- Άρα η $A\Delta$ ως μεσοκάθετος του $B\Gamma$ είναι κάθετος στην ε και περνά από το σημείο A .
- Ο.Ε.Δ.

ΚΑΘΕΤΟΣ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΤΟΣ ΕΥΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΘΕΙΑ

Δεδομένα:

- Δίνεται ευθεία ϵ και σημείο A , επί της ευθείας ϵ .

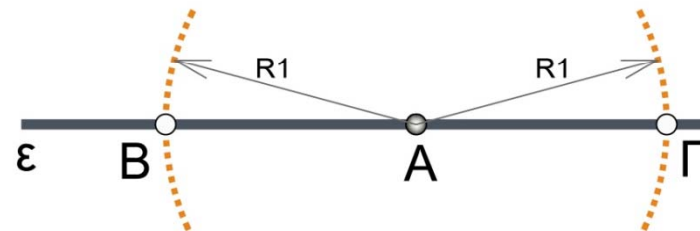
Ζητούμενα:

- Ζητείται η κάθετος προς την ευθεία ϵ που διέρχεται από το σημείο A .

**ΚΑΘΕΤΟΣ ΣΕ ΕΥΘΕΙΑ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΗ
ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΥΘΕΙΑΣ**

Βήμα 1^ο:

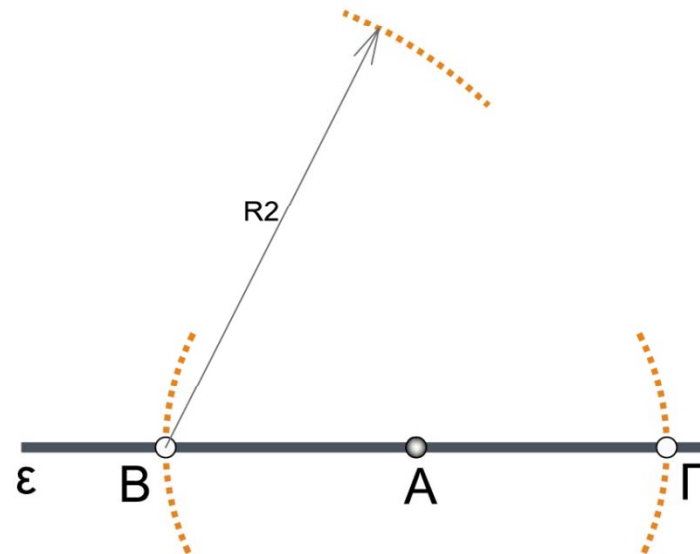
- Με κέντρο το A και τυχαία ακτίνα R1 φέρουμε τόξο κύκλου
- Το τόξο τέμνει την ε στα σημεία B και Γ

ΚΑΘΕΤΟΣ ΣΕ ΕΥΘΕΙΑ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΥΘΕΙΑΣ

Βήμα 2^ο:

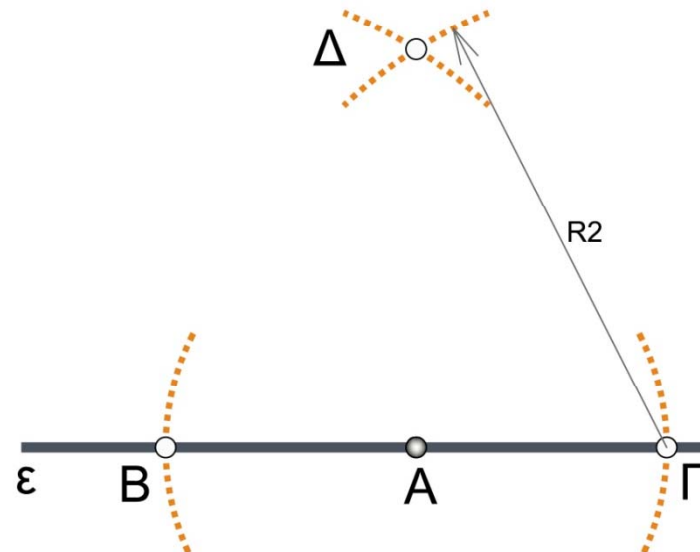
- Με κέντρο το Β και τυχαία ακτίνα R2 φέρουμε τόξο κύκλου

**ΚΑΘΕΤΟΣ ΣΕ ΕΥΘΕΙΑ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΗ
ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΥΘΕΙΑΣ**

Βήμα 3^ο:

- Με κέντρο το Γ και την ίδια με πριν ακτίνα R2 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου
- Τα δυο τόξα τέμνονται στο σημείο Δ

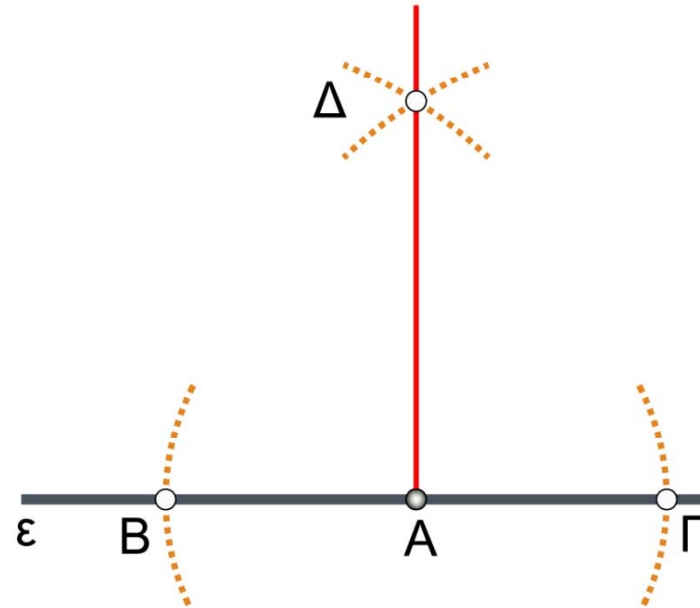
**ΚΑΘΕΤΟΣ ΣΕ ΕΥΘΕΙΑ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΗ
ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΥΘΕΙΑΣ**

Λύση:

- Φέρουμε την ευθεία $A\Delta$ που είναι η ζητούμενη κάθετος προς την ευθεία ε η διερχόμενη από το σημείο A .

Απόδειξη

- Το σημείο A ισαπέχει από τα B και Γ (απόσταση R_1)
- Το σημείο Δ ισαπέχει από τα σημεία B και Γ .
- Άρα τα σημεία A και Δ ανήκουν στη μεσοκάθετο του $B\Gamma$.
- Το ευθύγραμμο τμήμα $B\Gamma$ ανήκει στην ευθεία ε .
- Άρα η $A\Delta$ ως μεσοκάθετος του $B\Gamma$ είναι κάθετος στην ε και περνά από το σημείο A .
- Ο.Ε.Δ.

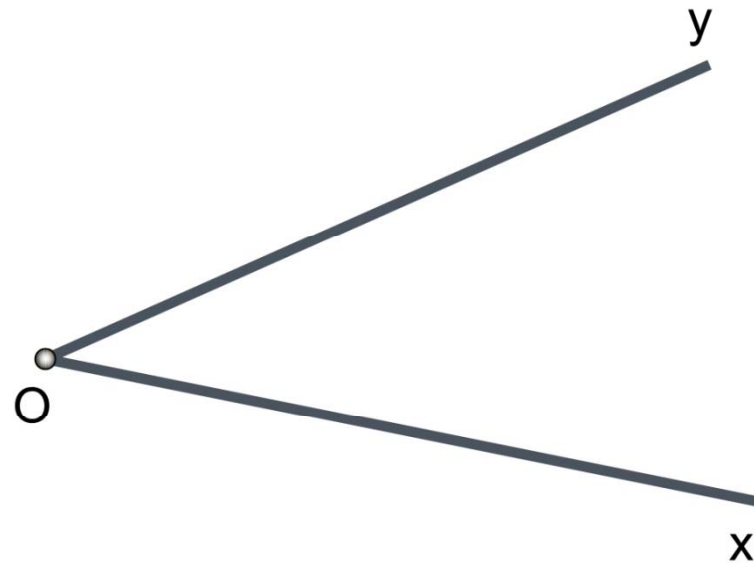
ΚΑΘΕΤΟΣ ΣΕ ΕΥΘΕΙΑ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΥΘΕΙΑΣ

Δεδομένα:

- Δίνεται η γωνία xOy .

Ζητούμενα:

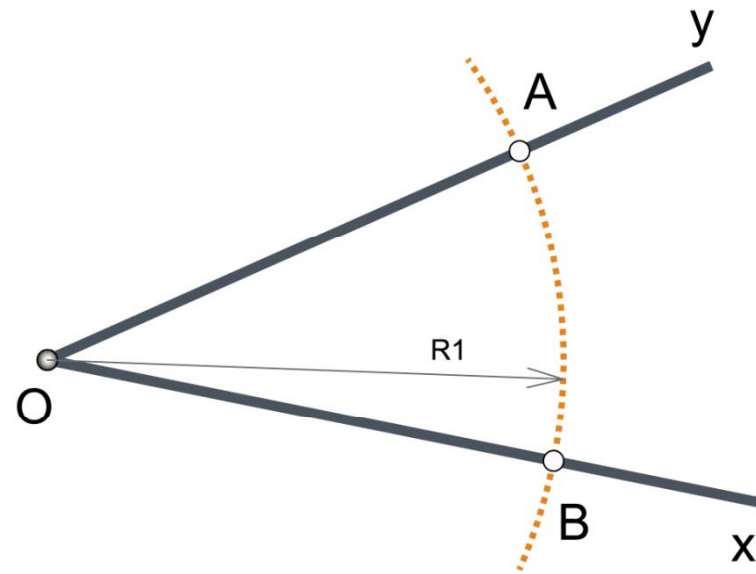
- Ζητείται να κατασκευαστεί η διχοτόμος της

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΧΟΤΟΜΟΥ ΓΩΝΙΑΣ

Βήμα 1^ο:

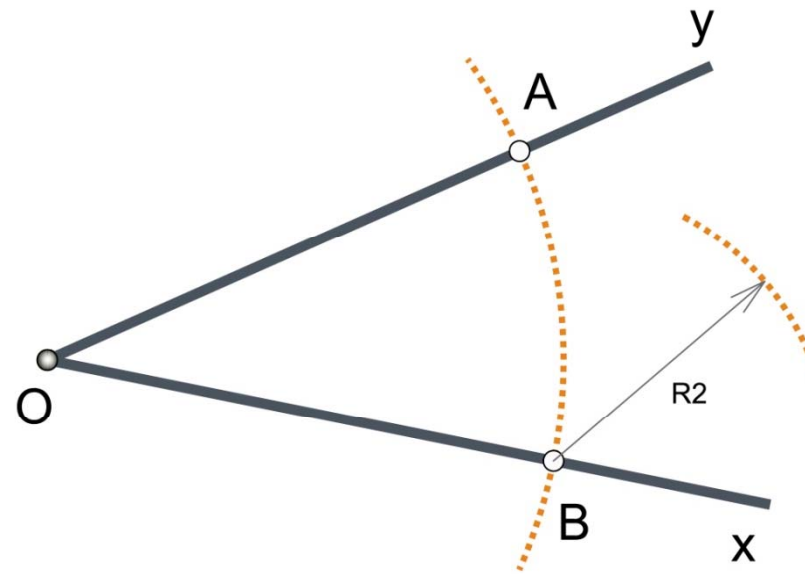
- Με κέντρο το O και τυχαία ακτίνα $R1$ φέρουμε τόξο κύκλου
- Το τόξο τέμνει τις Ox και Oy στα σημεία A και B , αντίστοιχα

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΧΟΤΟΜΟΥ ΓΩΝΙΑΣ

Βήμα 2^ο:

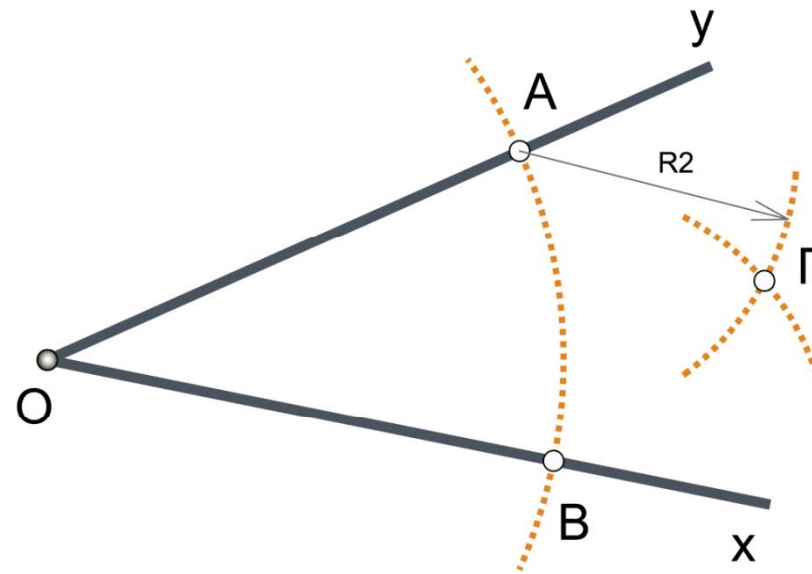
- Με κέντρο το Β και τυχαία ακτίνα R2 φέρουμε τόξο κύκλου

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΧΟΤΟΜΟΥ ΓΩΝΙΑΣ

Βήμα 3^ο:

- Με κέντρο το Α και, την ίδια με πριν, ακτίνα R2 φέρουμε τόξο κύκλου.
- Τα δυο τόξα τέμνονται στο σημείο Γ.

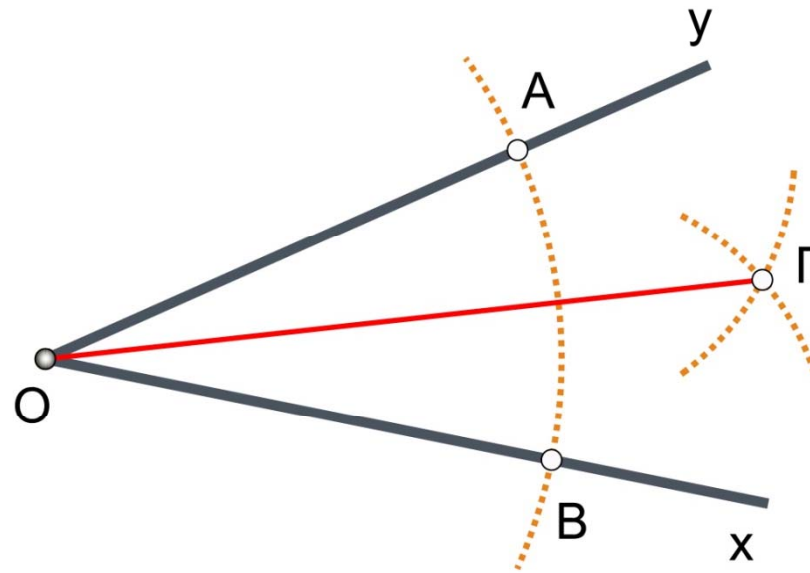
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΧΟΤΟΜΟΥ ΓΩΝΙΑΣ

Λύση:

- Φέρουμε την ημιευθεία $ΟΓ$ που είναι η ζητούμενη διχοτόμος της γωνίας xOy .

Απόδειξη:

- Τα σημεία A και B ισαπέχουν από το O (απόσταση R_1)
- Άρα το τρίγωνο AOB είναι ισοσκελές με βάση AB .
- Το σημείο Γ ισαπέχει από τα A και B (απόσταση R_2).
- Άρα η $ΟΓ$ είναι μεσοκάθετος στο ισοσκελές τρίγωνο AOB .
- Άρα η $ΟΓ$ είναι επίσης και διχοτόμος στο τρίγωνο AOB , αγόμενη από την κορυφή O .
- Ο.Ε.Δ.

ΚΑΘΕΤΟΣ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΤΟΣ ΕΥΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΘΕΙΑ

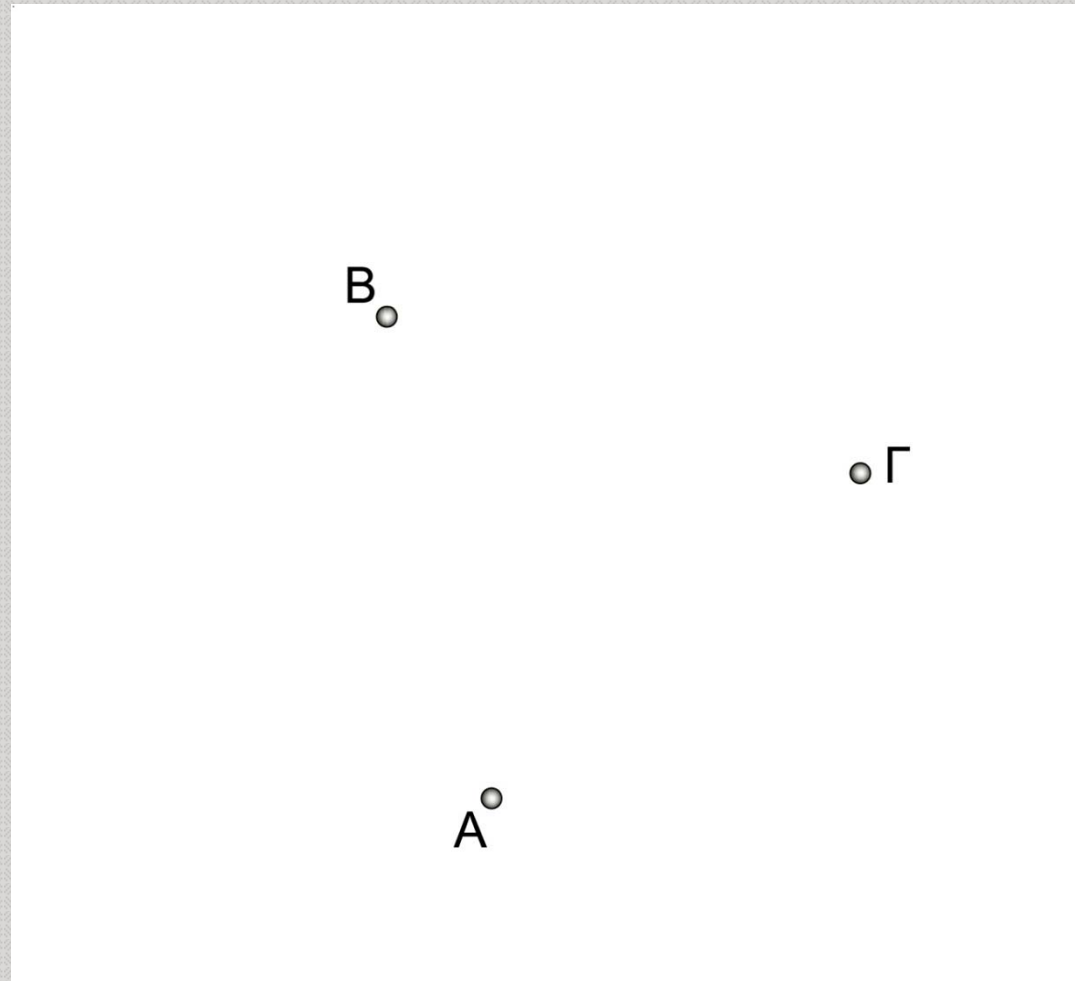

Δεδομένα:

- Δίνονται τρία μη συνευθειακά σημεία του επιπέδου, Α, Β και Γ

Ζητούμενα:

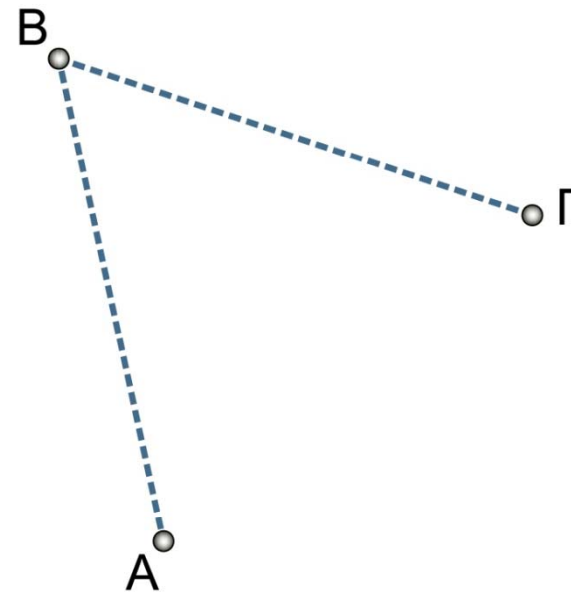
- Ζητείται να κατασκευαστεί ο (μοναδικός) κύκλος που διέρχεται από τα τρία αυτά σημεία

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Βήμα 1^ο:

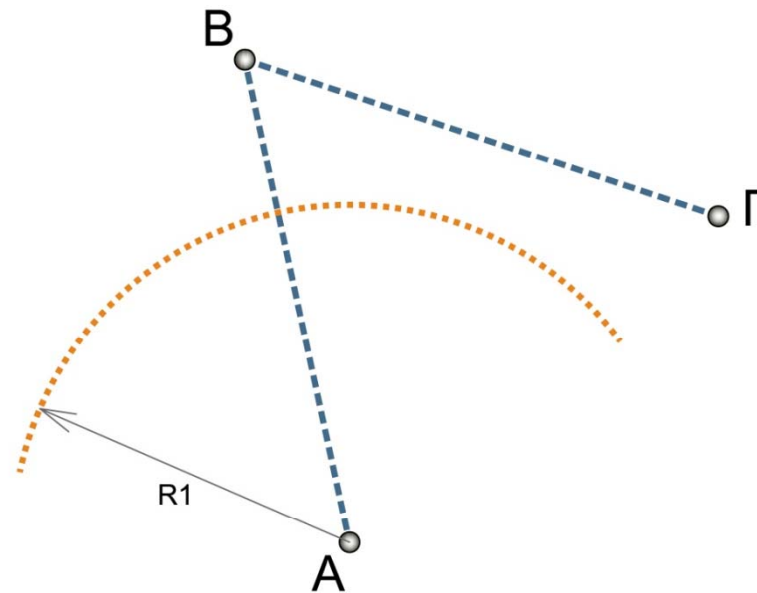
- Φέρουμε τα ευθύγραμμα τμήματα ΑΒ και ΒΓ (χορδές του ζητούμενου κύκλου)

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Βήμα 2^ο:

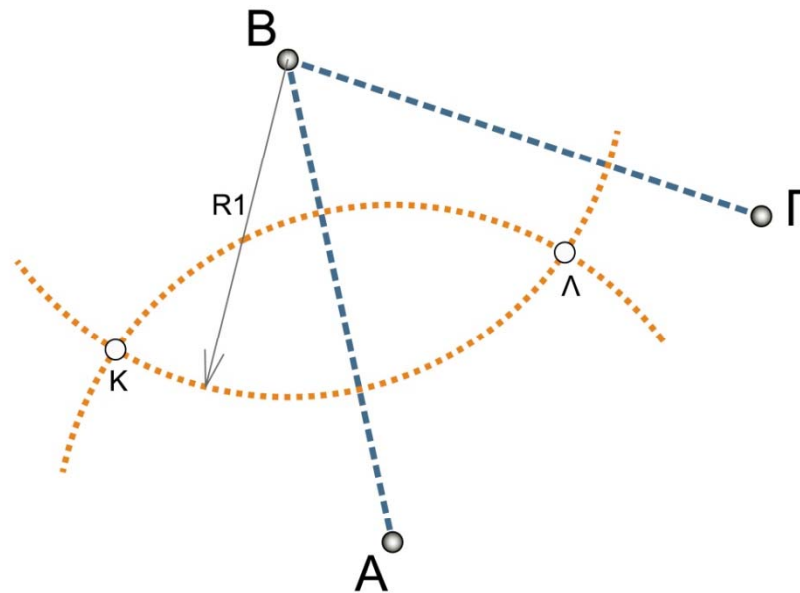
- Με κέντρο Α και τυχαία ακτίνα R1 φέρουμε τόξο κύκλου.

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Βήμα 3^ο:

- Με κέντρο Β και την ίδια με πριν ακτίνα R1 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου.
- Τα δυο τόξα τέμνονται στα σημεία Κ και Λ.

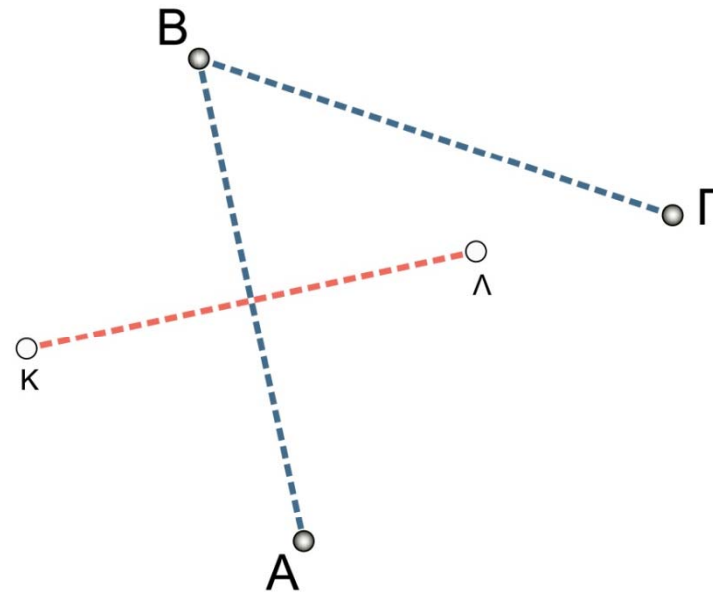

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Βήμα 4^ο:

- Το ΚΛ είναι μεσοκάθετος του ΑΒ (από κατασκευής).

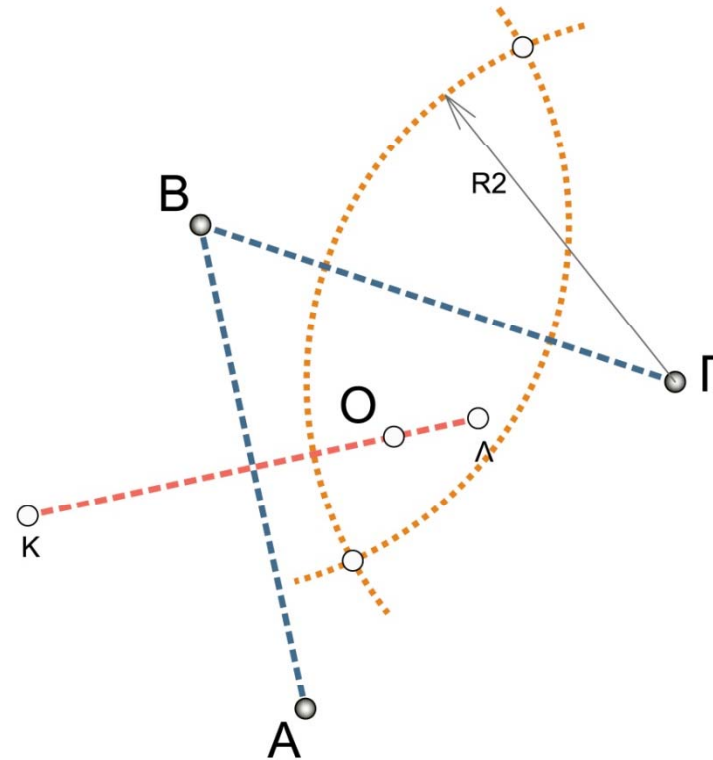

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Βήμα 6^ο:

- Με κέντρο Γ και την ίδια με πριν ακτίνα R2 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου.

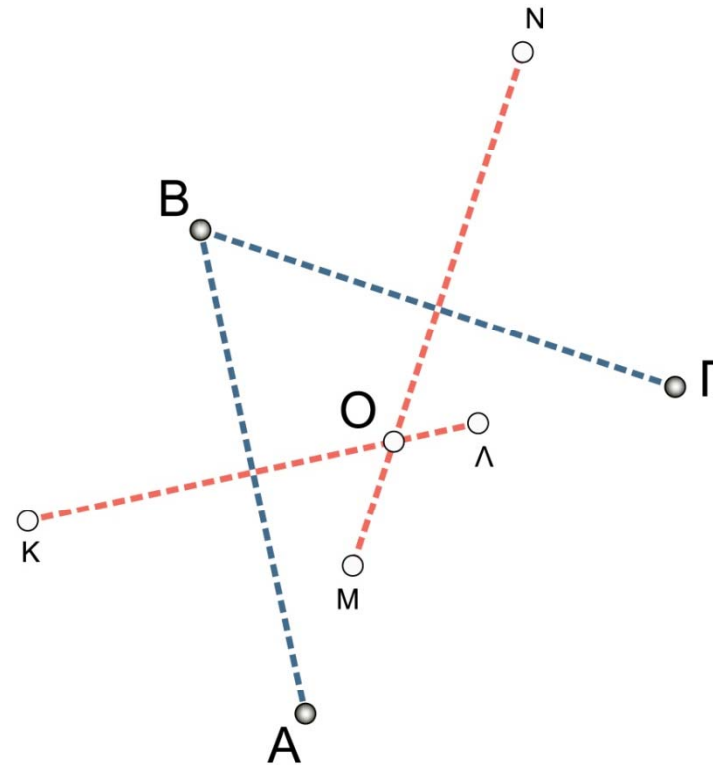

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Βήμα 7^ο:

- Η MN είναι μεσοκάθετος του ΒΓ (από κατασκευής).
- Η MN και η ΚΛ τέμνονται στο σημείο Ο.

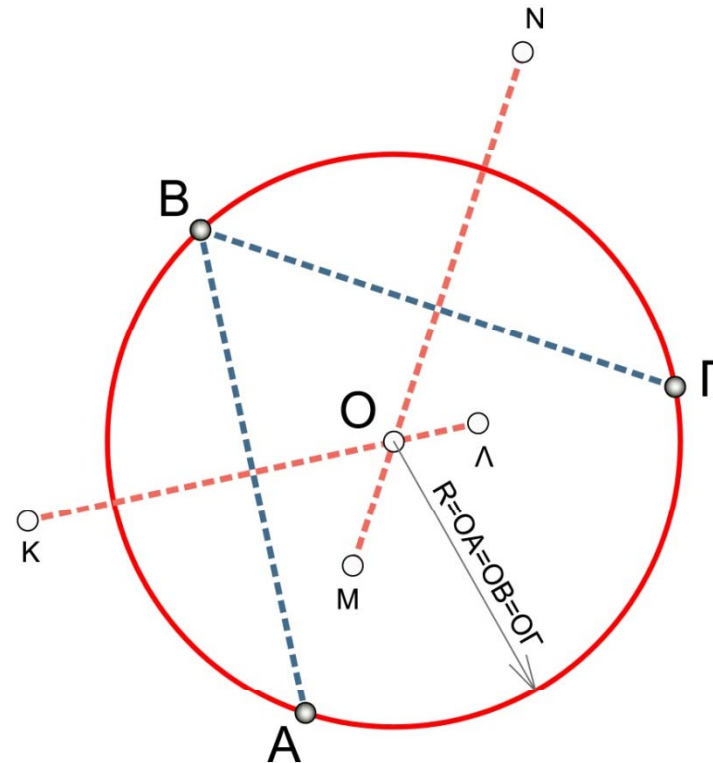
ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Λύση:

- Το σημείο O είναι το κέντρο του ζητούμενου κύκλου και η ακτίνα του είναι ίση με $OA=OB=OG$.

Απόδειξη

- Το O ως σημείο της μεσοκαθέτου του AB ισολέχει από τα σημεία A και B .
- Το O ως σημείο της μεσοκαθέτου του $BΓ$ ισολέχει από τα σημεία B και $Γ$.
- Άρα τα A, B και $Γ$ ανήκουν στο γεωμετρικό τόπο των σημείων που ισολέχουν από το O , δηλαδή στον κύκλο με κέντρο O και ακτίνα $OA=OB=OG$.

ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ

Δεδομένα:

- Δίνεται τόξο κύκλου

Ζητούμενα:

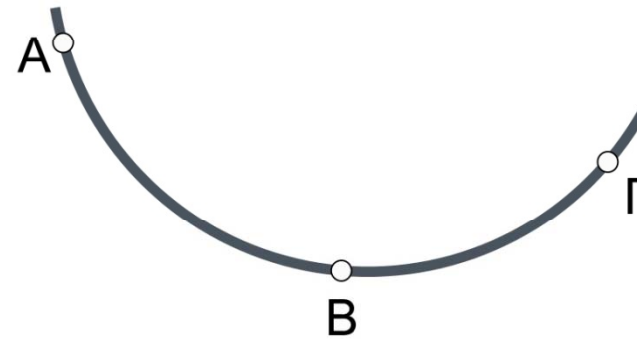
- Να προσδιοριστεί η θέση του κέντρου του.

ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Βήμα 1^ο:

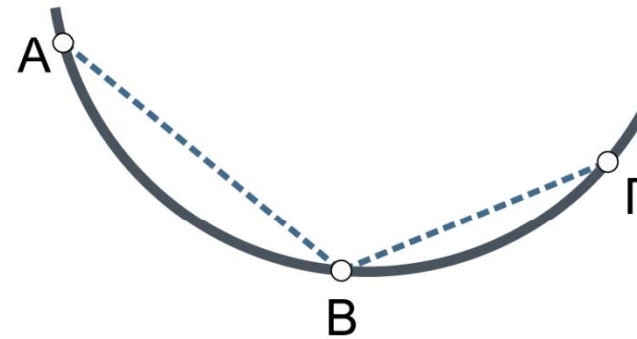
- Ορίζουμε τρία σημεία Α, Β και Γ σε τυχαίες θέσεις πάνω στο τόξο

ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Βήμα 2^ο:

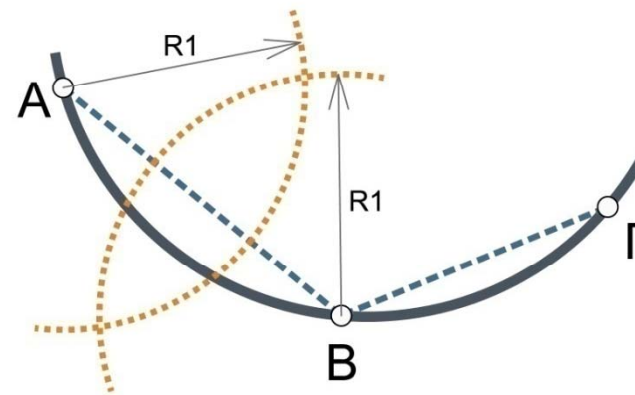
- Φέρουμε τις χορδές AB και ΒΓ.

ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Βήμα 3^ο:

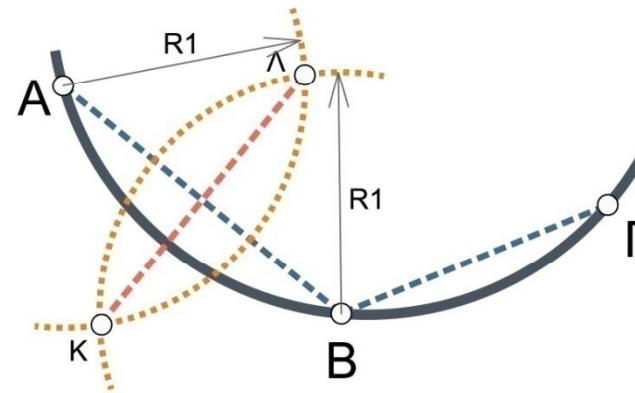
- Κατασκευή μεσοκαθέτου του AB:
- Με κέντρο A και τυχαία ακτίνα R1 φέρουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο B και την ίδια ακτίνα R1 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου.

ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Βήμα 3^ο:

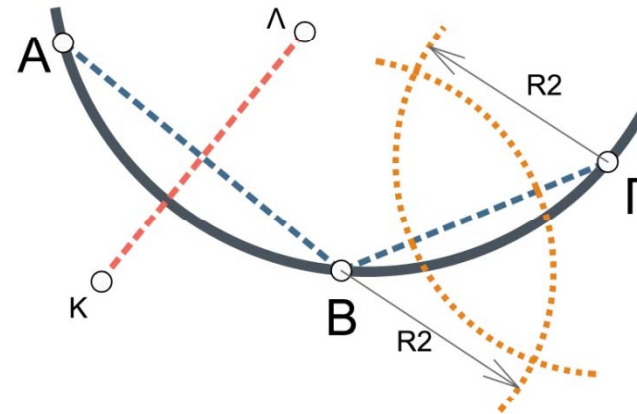
- Κατασκευή μεσοκαθέτου του AB:
- Με κέντρο A και τυχαία ακτίνα R1 φέρουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο B και την ίδια ακτίνα R1 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου.
- Το τμήμα ΚΛ είναι η μεσοκάθετος της χορδής AB

ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Βήμα 4^ο:

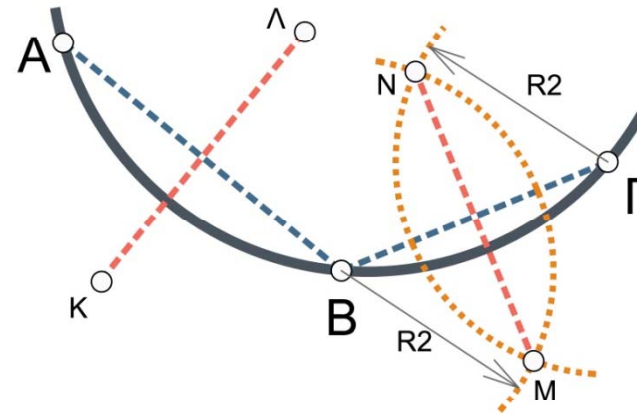
- Κατασκευή μεσοκαθέτου του ΒΓ:
- Με κέντρο Β και τυχαία ακτίνα R2 φέρουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο Γ και την ίδια ακτίνα R2 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου.

ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Βήμα 4^ο:

- Κατασκευή μεσοκαθέτου του ΒΓ:
- Με κέντρο Β και τυχαία ακτίνα R2 φέρουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο Γ και την ίδια ακτίνα R2 φέρουμε δεύτερο τόξο κύκλου.
- Το τμήμα MN είναι η μεσοκάθετος της χορδής ΒΓ.

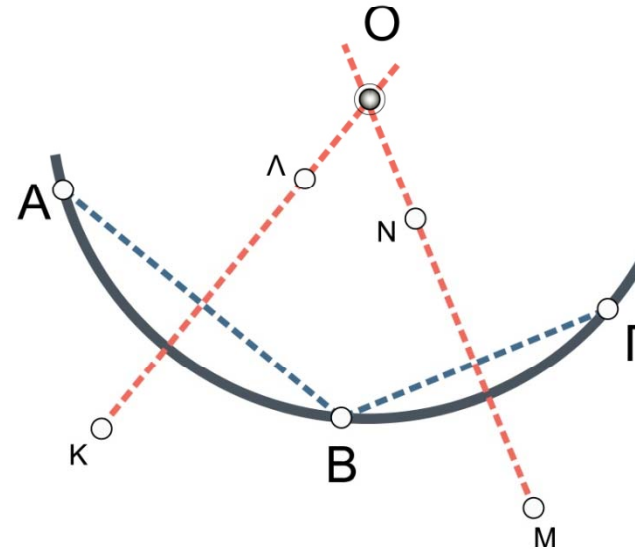
ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Λύση:

- Το σημείο τομής των ΚΛ και ΜΝ, Ο είναι το κέντρο του ζητούμενου τόξου με ακτίνα $OA=OB=OG$.

Απόδειξη

- Το Ο ως σημείο της μεσοκαθέτου του ΑΒ ισαπέχει από τα σημεία Α και Β.
- Το Ο ως σημείο της μεσοκαθέτου του ΒΓ ισαπέχει από τα σημεία Β και Γ.
- Άρα το Ο είναι κέντρο του δοθέντος τόξου, αφού ισαπέχει από τρία σημεία του.
- Ο.Ε.Δ.

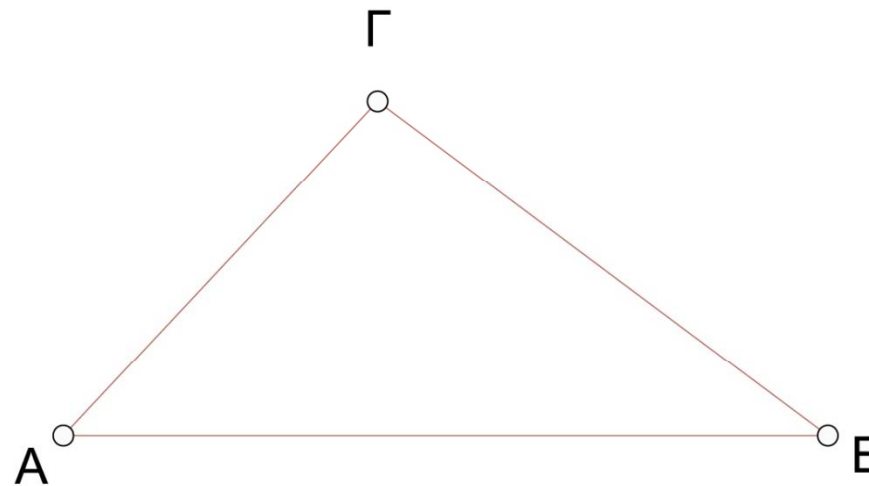
ΕΥΡΕΣΗ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΞΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Δεδομένα:

- Δίνονται τα μήκη:
- $AB = 7,50$ εκ.
- $BΓ = 5,50$ εκ.
- $AΓ = 4,50$ εκ.

Ζητούμενα:

- Ζητείται να κατασκευαστεί το τρίγωνο $ABΓ$ με τα δοσμένα μήκη πλευρών

$$AB = 7.50 \text{ εκ.}$$

$$BΓ = 5.50 \text{ εκ.}$$

$$AΓ = 4.50 \text{ εκ.}$$

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΑ ΜΗΚΗ ΠΛΕΥΡΩΝ

Βήμα 1^ο:

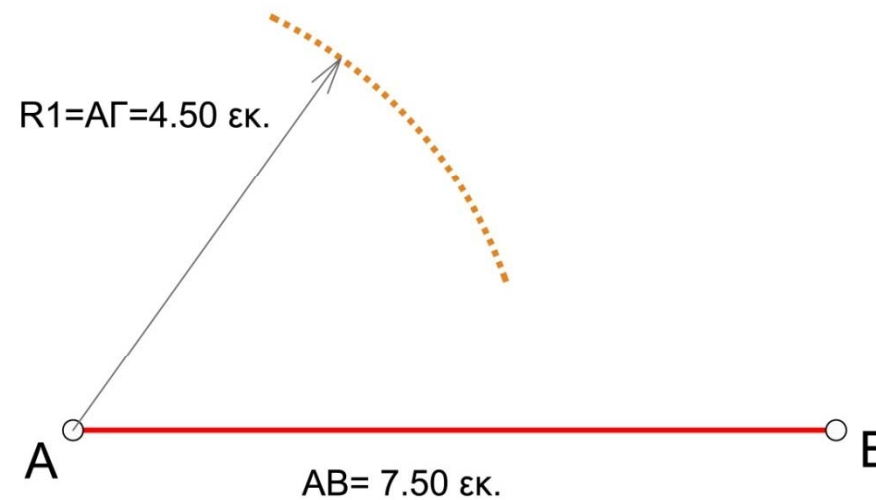
- Σε ευθεία με τυχαία διεύθυνση ορίζουμε (με το διαβήτη) τμήμα AB ίσο με 7,50 εκ.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΑ ΜΗΚΗ ΠΛΕΥΡΩΝ

Βήμα 2^ο:

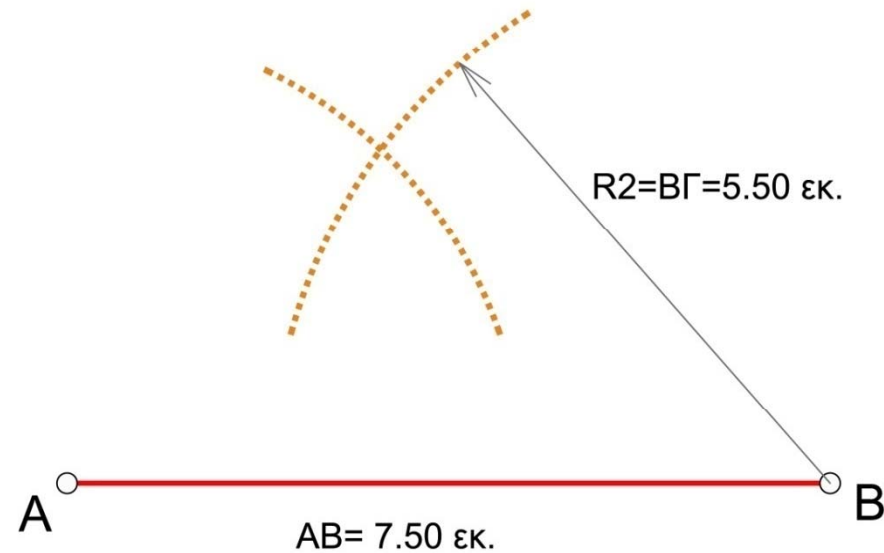
- Με κέντρο το σημείο A και ακτίνα ίση με $AG = 4,5$ εκ. φέρουμε τόξο κύκλου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΑ ΜΗΚΗ ΠΛΕΥΡΩΝ

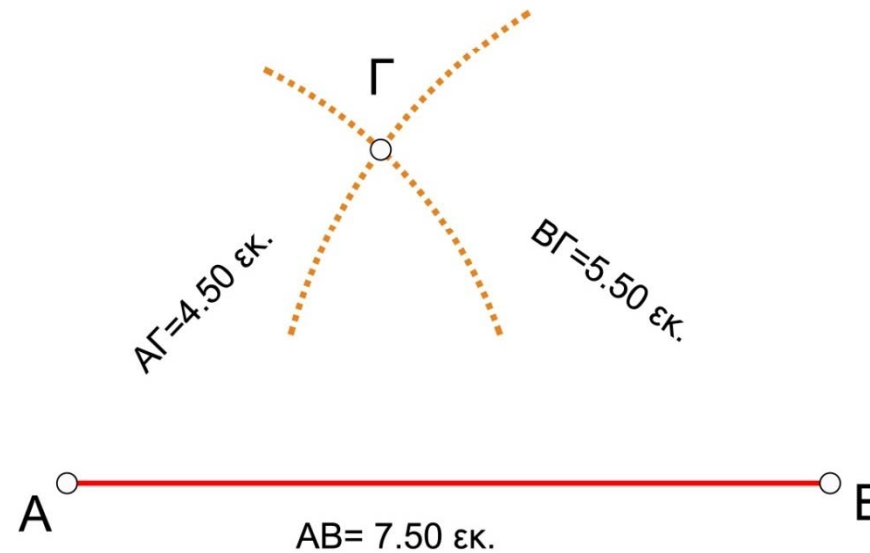
Βήμα 2^ο:

- Με κέντρο το σημείο Β και ακτίνα ίση με $BΓ = 5,5$ εκ. φέρουμε τόξο κύκλου.

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΡΙΓΩΝΟΥ
ΜΕ ΓΝΩΣΤΑ ΜΗΚΗ ΠΛΕΥΡΩΝ**

Βήμα 3^ο:

- Τα δυο τόξα τέμνονται στο σημείο Γ το οποίο απέχει από το Α 4,5 εκ. και από το Β 5,5 εκ.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΑ ΜΗΚΗ ΠΛΕΥΡΩΝ

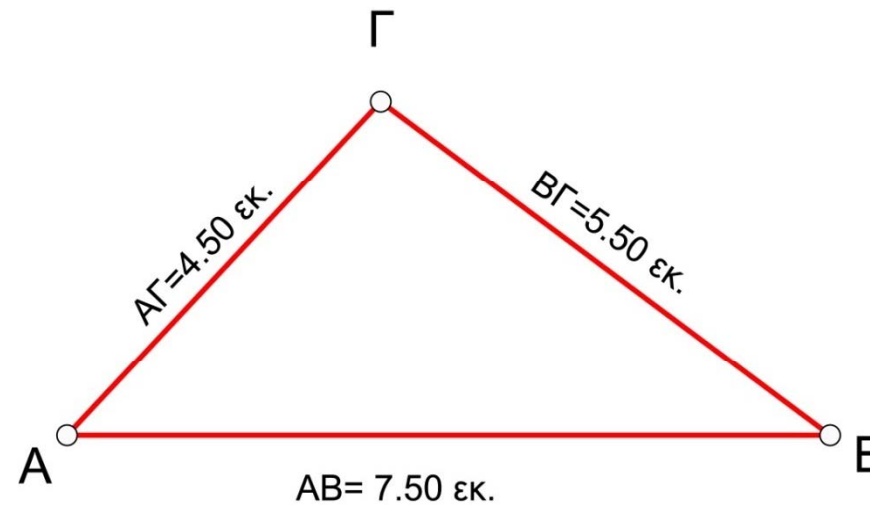
Λύση:

- Το ΑΒΓ είναι το ζητούμενο τρίγωνο.

$$AB = 7.50 \text{ εκ.}$$

$$B\Gamma = 5.50 \text{ εκ.}$$

$$A\Gamma = 4.50 \text{ εκ.}$$

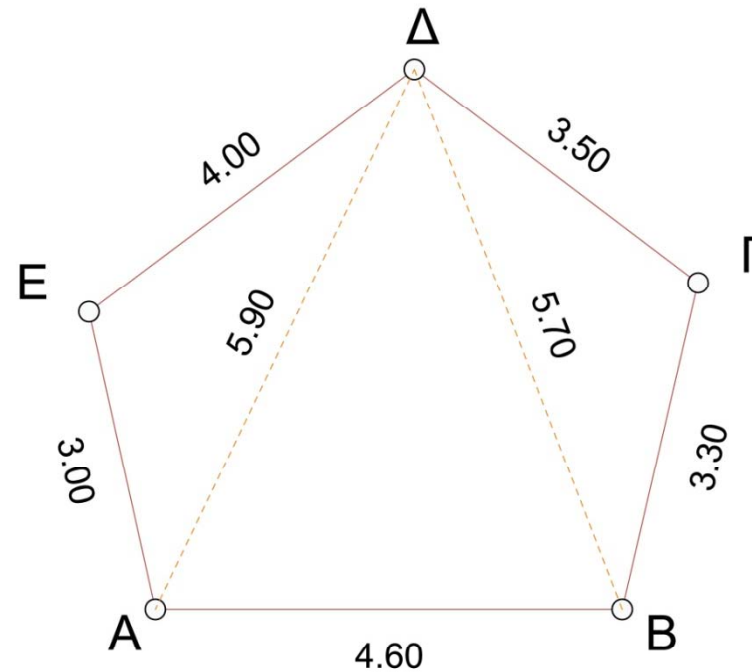
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΤΡΙΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΑ ΜΗΚΗ ΠΛΕΥΡΩΝ

Δεδομένα:

- Δίνονται τα μήκη:
- $AB = 4,60$ εκ.
- $BΓ = 3,30$ εκ.
- $ΓΔ = 3,50$ εκ.
- $ΔΕ = 4,00$ εκ.
- $ΕΑ = 3,00$ εκ.
- $ΑΔ = 5,90$ εκ.
- $ΒΔ = 5,70$ εκ.

Ζητούμενα:

- Ζητείται να κατασκευαστεί το πολύγωνο $ΑΒΓΔΕΑ$ με τα δοσμένα μήκη πλευρών και διαγωνίων

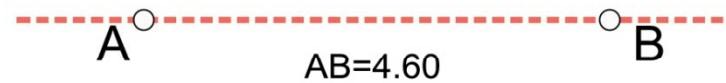

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΑΒΓΔΕ
ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

**ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ
ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ**

Βήμα 1^ο:

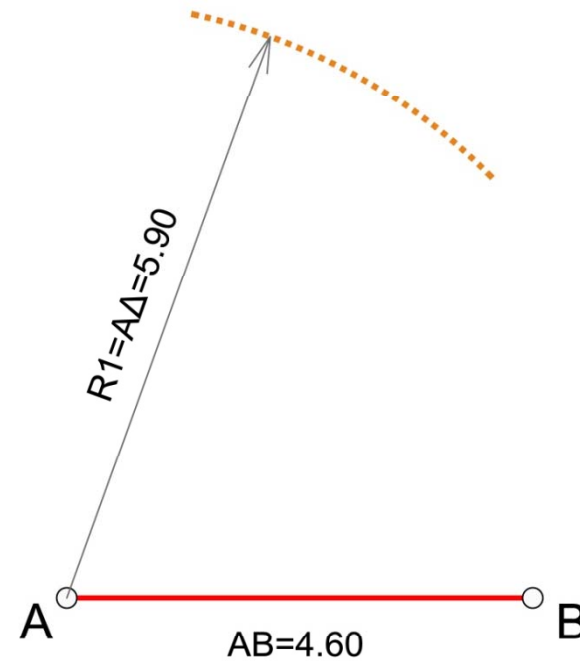
- Σε ευθεία με τυχαία διεύθυνση ορίζουμε (με το διαβήτη) τμήμα AB ίσο με 4,60 εκ.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 2^ο:

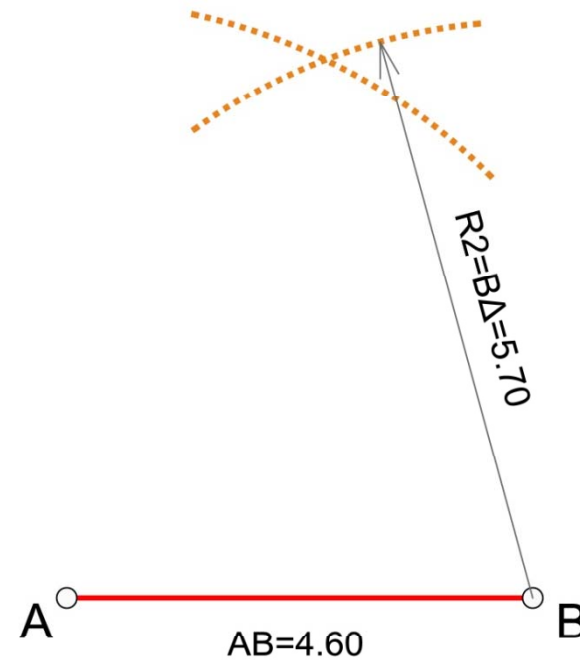
- Κατασκευή τριγώνου $AB\Delta$:
- Με κέντρο το A και ακτίνα $A\Delta=5,90$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 2^ο:

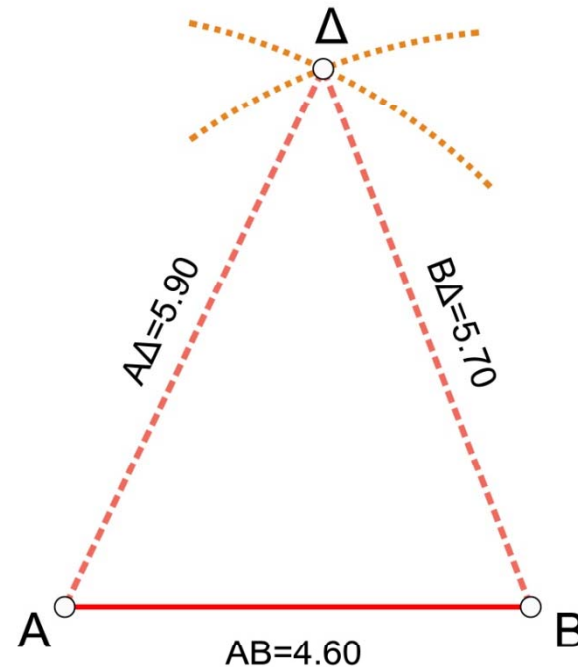
- Κατασκευή τριγώνου $AB\Delta$:
- Με κέντρο το A και ακτίνα $A\Delta=5,90$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο το B και ακτίνα $B\Delta=5,70$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 2^ο:

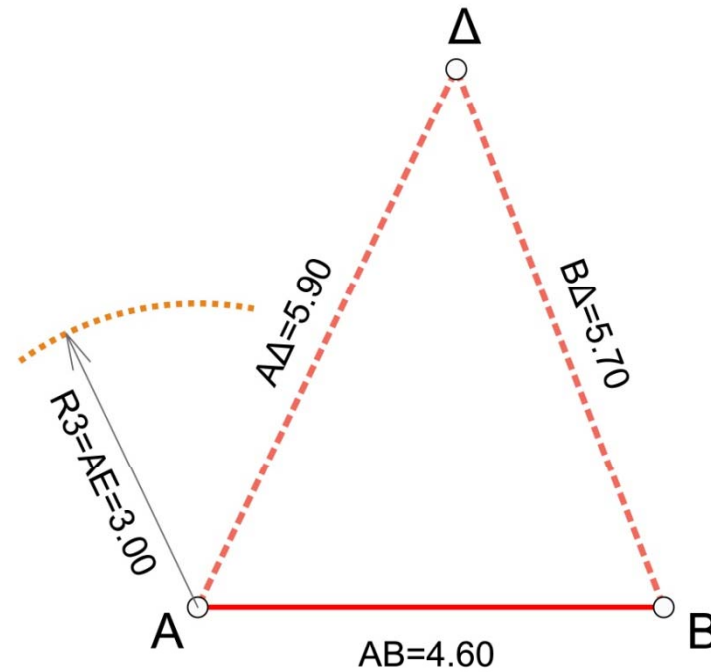
- Κατασκευή τριγώνου $AB\Delta$:
- Με κέντρο το A και ακτίνα $A\Delta=5,90$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο το B και ακτίνα $B\Delta=5,70$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Τα δυο τόξα τέμνονται στο σημείο Δ , που είναι μια από τις ζητούμενες κορυφές του πολυγώνου

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 3^ο:

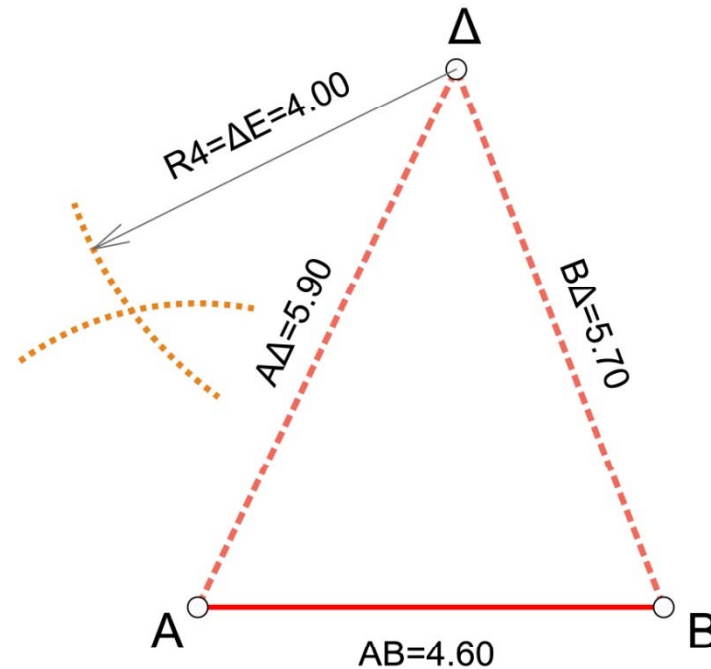
- Κατασκευή τριγώνου $A\Delta E$:
- Με κέντρο το A και ακτίνα $AE=3,00$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 3^ο:

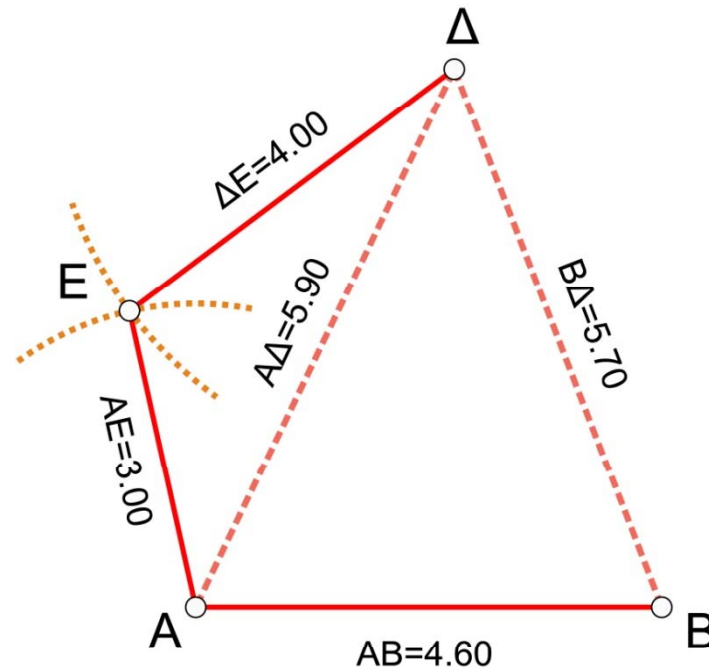
- Κατασκευή τριγώνου $A\Delta E$:
- Με κέντρο το A και ακτίνα $A\Delta = 3,00$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο το Δ και ακτίνα $\Delta E = 4,00$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 3^ο:

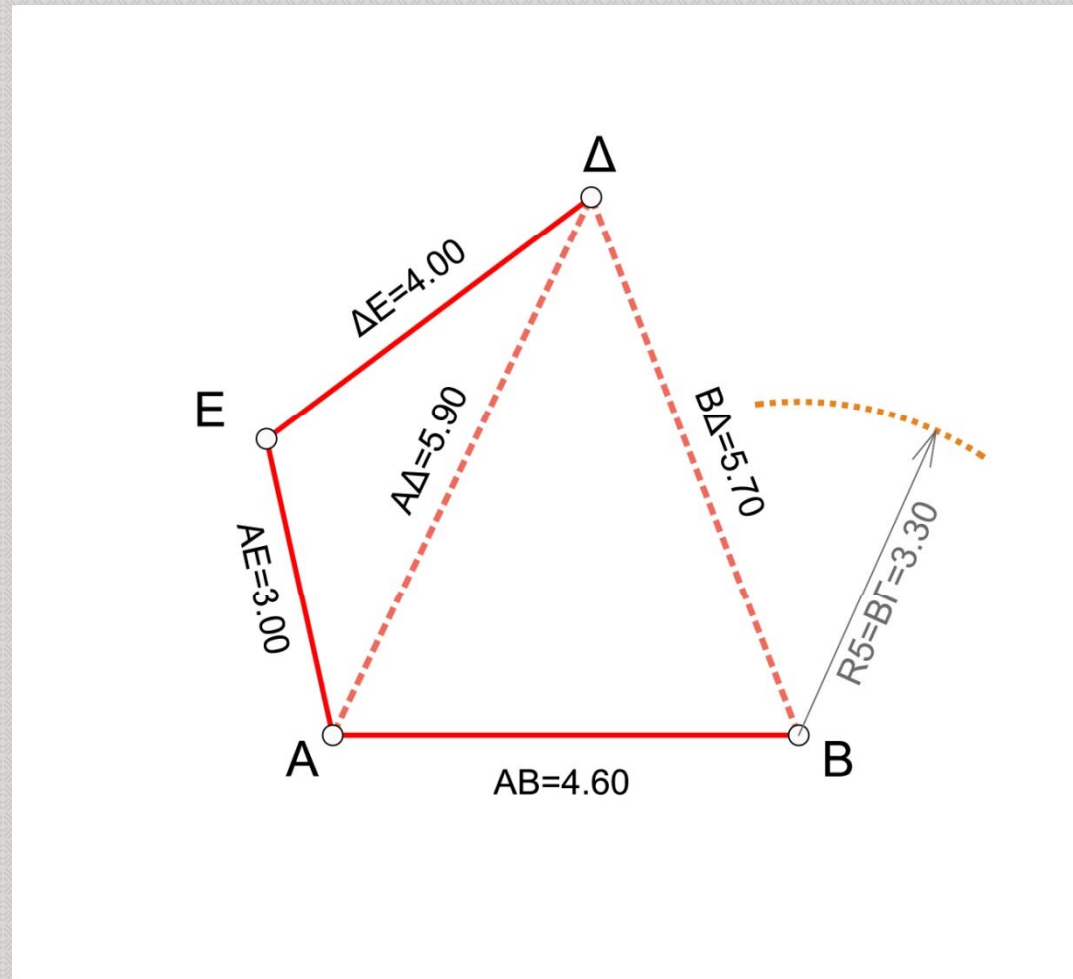
- Κατασκευή τριγώνου $\Delta\Delta\epsilon$:
- Με κέντρο το A και ακτίνα $A\epsilon=3,00$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο το Δ και ακτίνα $\Delta\epsilon=4,00$ εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Τα δυο τόξα τέμνονται στο σημείο ϵ , που είναι άλλη μια από τις ζητούμενες κορυφές του πολυγώνου

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 4^ο:

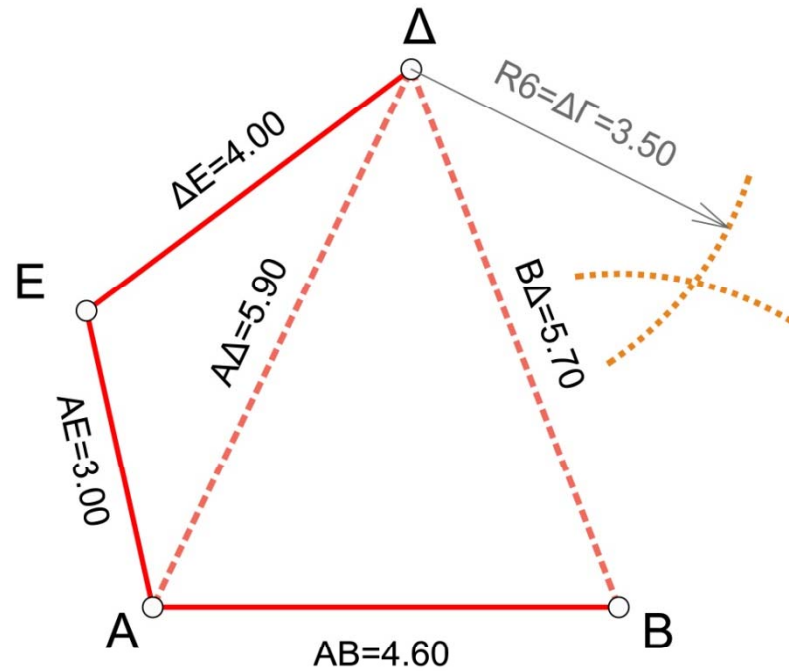
- Κατασκευή τριγώνου ΒΔΓ:
- Με κέντρο το Β και ακτίνα ΒΓ=3,30 εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 4^ο:

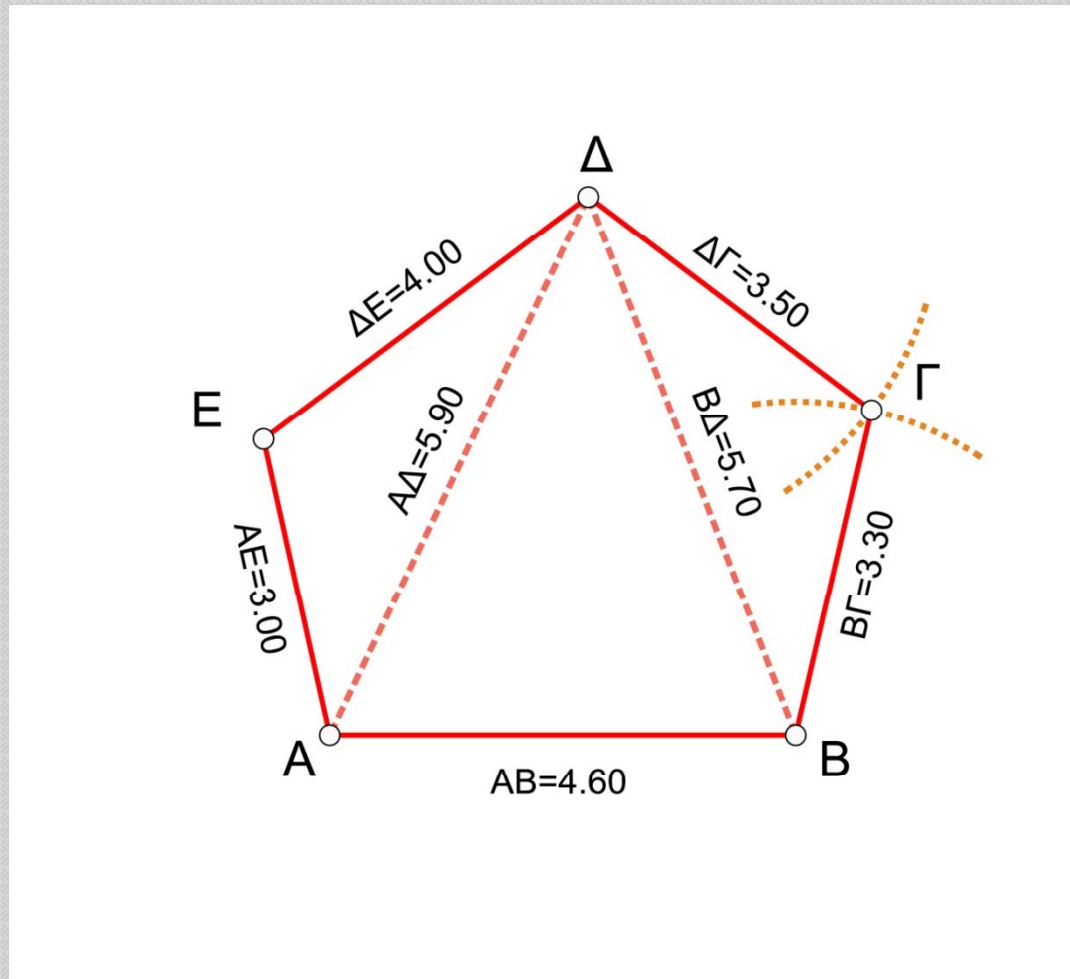
- Κατασκευή τριγώνου ΒΔΓ:
- Με κέντρο το Β και ακτίνα ΒΓ=3,30 εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο το Δ και ακτίνα ΔΓ=3,50 εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Βήμα 3^ο:

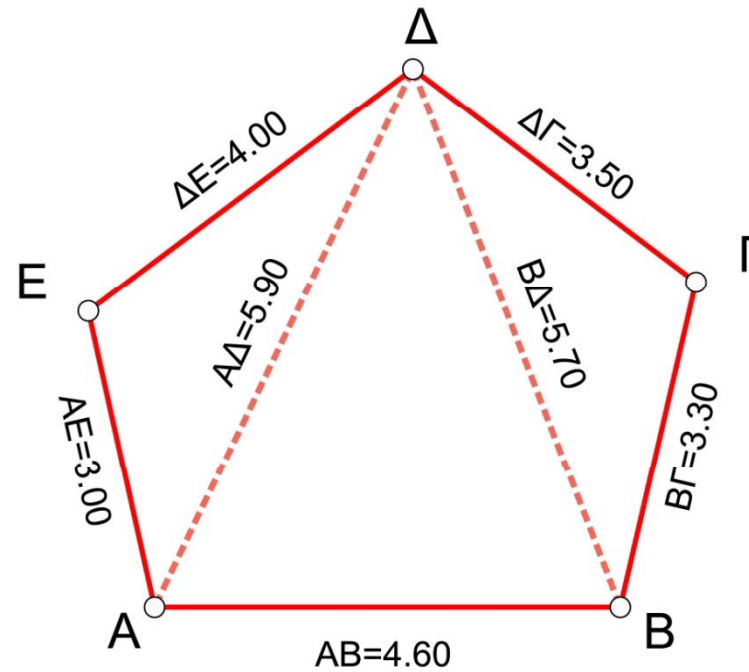
- Κατασκευή τριγώνου ΒΔΓ:
- Με κέντρο το Β και ακτίνα ΒΓ=3,30 εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Με κέντρο το Δ και ακτίνα ΔΓ=3,50 εκ. γράφουμε τόξο κύκλου.
- Τα δυο τόξα τέμνονται στο σημείο Γ, που είναι η τελευταία από τις ζητούμενες κορυφές του πολυγώνου

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Λύση:

- Το πολύγωνο ΑΒΓΔΕΑ είναι το ζητούμενο πολύγωνο

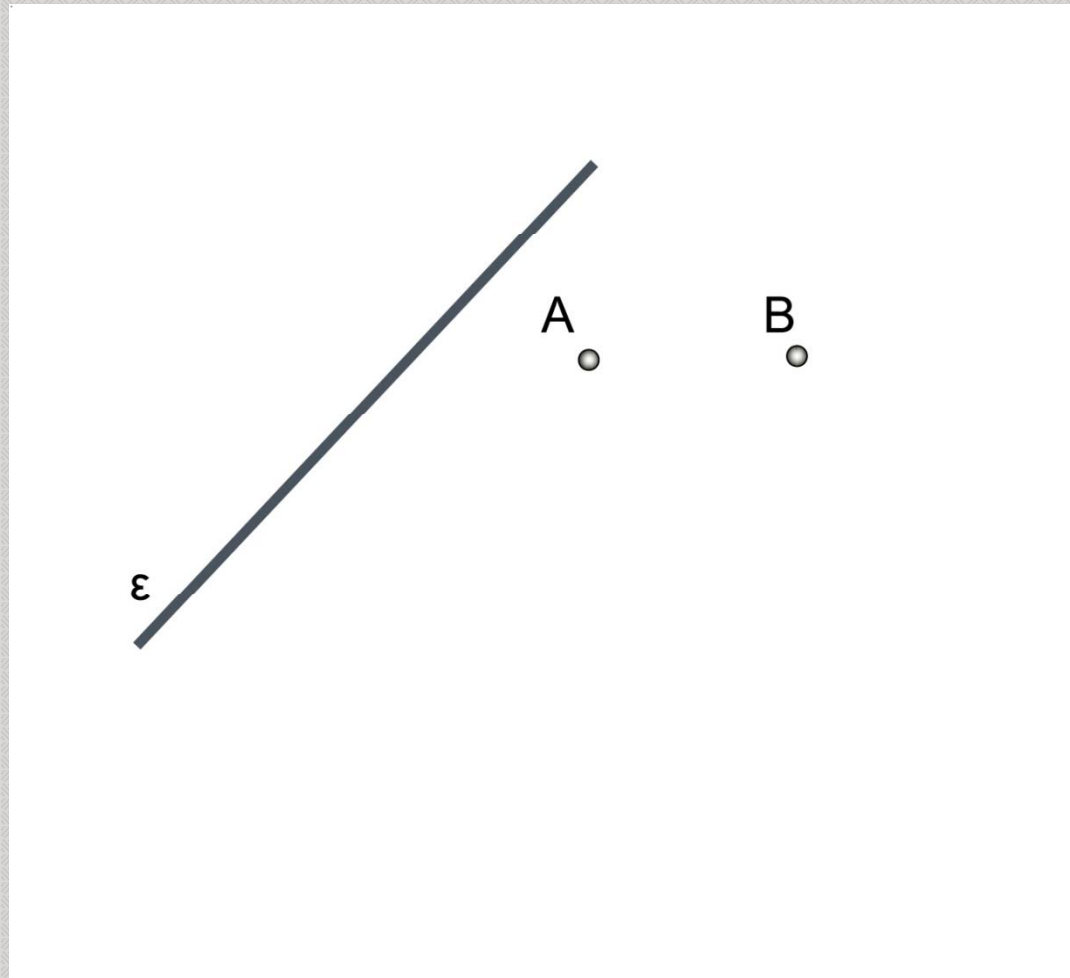
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ ΜΕ ΓΝΩΣΤΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΩΝΙΟΥΣ

Δεδομένα:

- Δίνεται η ευθεία ε και τα σημεία A και B, κείμενα εκτός ευθείας

Ζητούμενα:

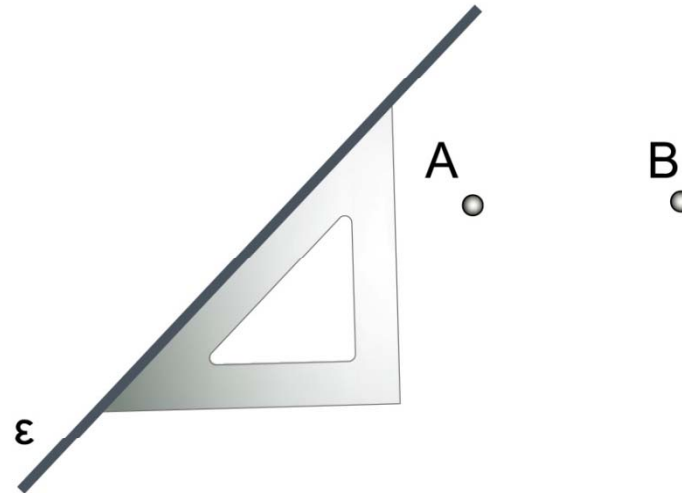
- Να κατασκευαστούν παράλληλες προς την ε , διερχόμενες από τα A και B

**ΕΥΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΠΡΟΣ ΔΟΘΕΙΣΑ
ΕΥΘΕΙΑ, ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΔΟΣΜΕΝΑ
ΣΗΜΕΙΑ**

Βήμα 1^ο:

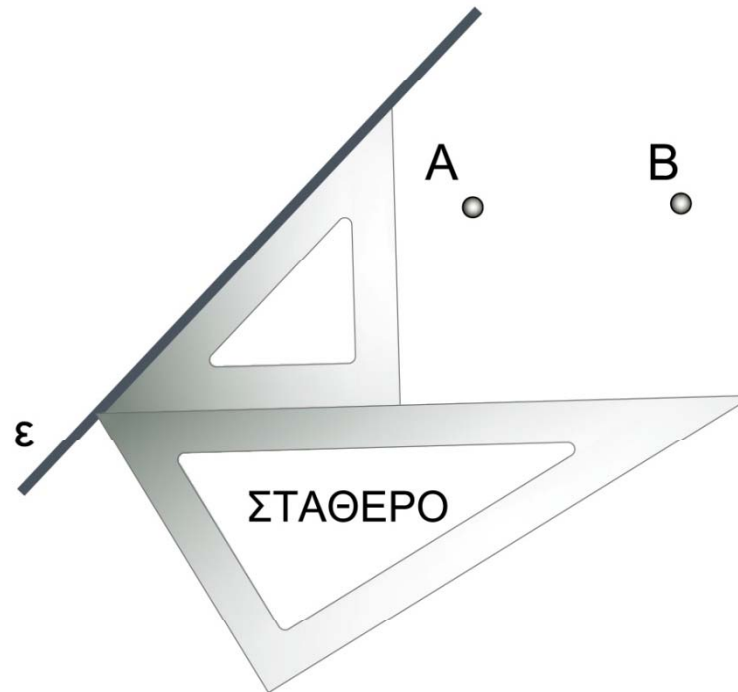
- Προσαρμόζουμε τη μια πλευρά ενός τριγώνου στην ευθεία ε.

**ΕΥΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΠΡΟΣ ΔΟΘΕΙΣΑ
ΕΥΘΕΙΑ, ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΔΟΣΜΕΝΑ
ΣΗΜΕΙΑ**

Βήμα 2^ο:

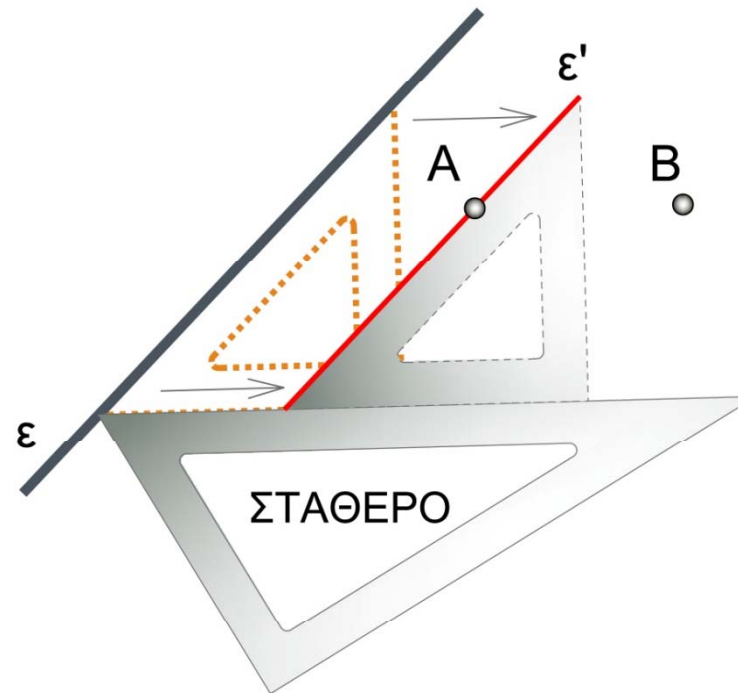
- Προσαρμόζουμε τη μια πλευρά ενός τριγώνου στην ευθεία ϵ .
- Προσαρμόζουμε τη μια πλευρά δεύτερου τριγώνου σε μια από τις ελεύθερες πλευρές του πρώτου
- Κρατούμε το δεύτερο τρίγωνο σταθερό.

**ΕΥΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΠΡΟΣ ΔΟΘΕΙΣΑ
ΕΥΘΕΙΑ, ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΔΟΣΜΕΝΑ
ΣΗΜΕΙΑ**

Βήμα 3^ο:

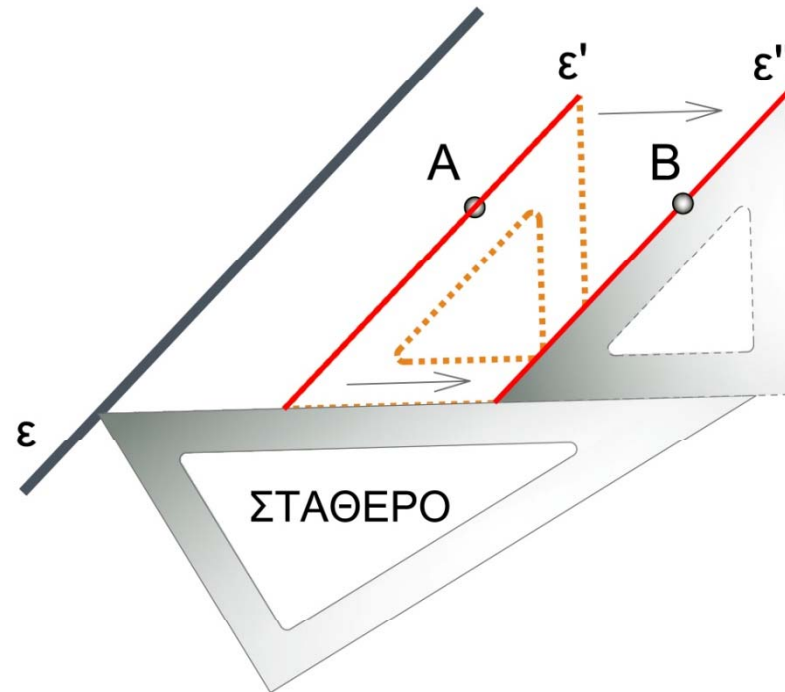
- Ολισθαίνουμε το πρώτο τρίγωνο κρατώντας το δεύτερο σταθερό, μέχρι η πλευρά η παράλληλη προς την ϵ να περάσει από το σημείο A.
- Κρατούμε σταθερά και τα δυο τρίγωνα και σχεδιάζουμε την πρώτη γραμμή ϵ' .

**ΕΥΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΠΡΟΣ ΔΟΘΕΙΣΑ
ΕΥΘΕΙΑ, ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΔΟΣΜΕΝΑ
ΣΗΜΕΙΑ**

Βήμα 4^ο:

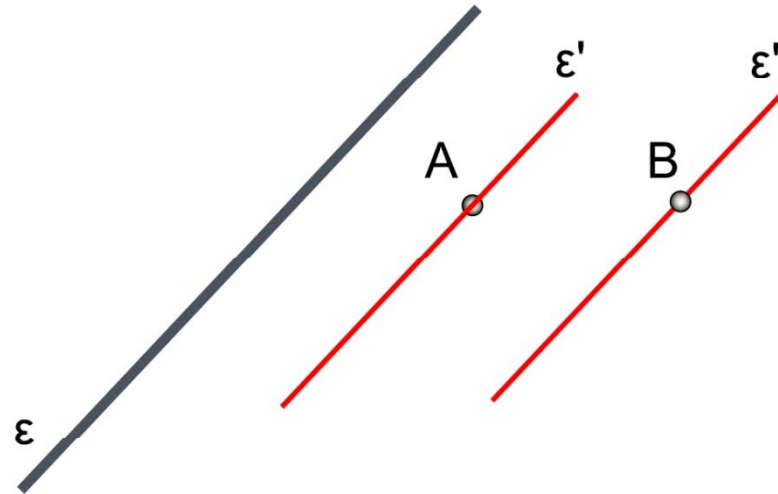
- Ολισθαίνουμε ξανά το πρώτο τρίγωνο κρατώντας το δεύτερο σταθερό, μέχρι η πλευρά η παράλληλη προς την ε να περάσει από το σημείο B.
- Κρατούμε σταθερά και τα δυο τρίγωνα και σχεδιάζουμε την δεύτερη γραμμή ε'' .

**ΕΥΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΠΡΟΣ ΔΟΘΕΙΣΑ
ΕΥΘΕΙΑ, ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΔΟΣΜΕΝΑ
ΣΗΜΕΙΑ**

Αποτέλεσμα:

- Οι ευθείες ϵ' και ϵ'' είναι παράλληλες προς την ϵ .

**ΕΥΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΠΡΟΣ ΔΟΘΕΙΣΑ
ΕΥΘΕΙΑ, ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΔΟΣΜΕΝΑ
ΣΗΜΕΙΑ**

Δεδομένα:

- Δίνεται το ευθύγραμμο τμήμα ΑΒ.

Ζητούμενα:

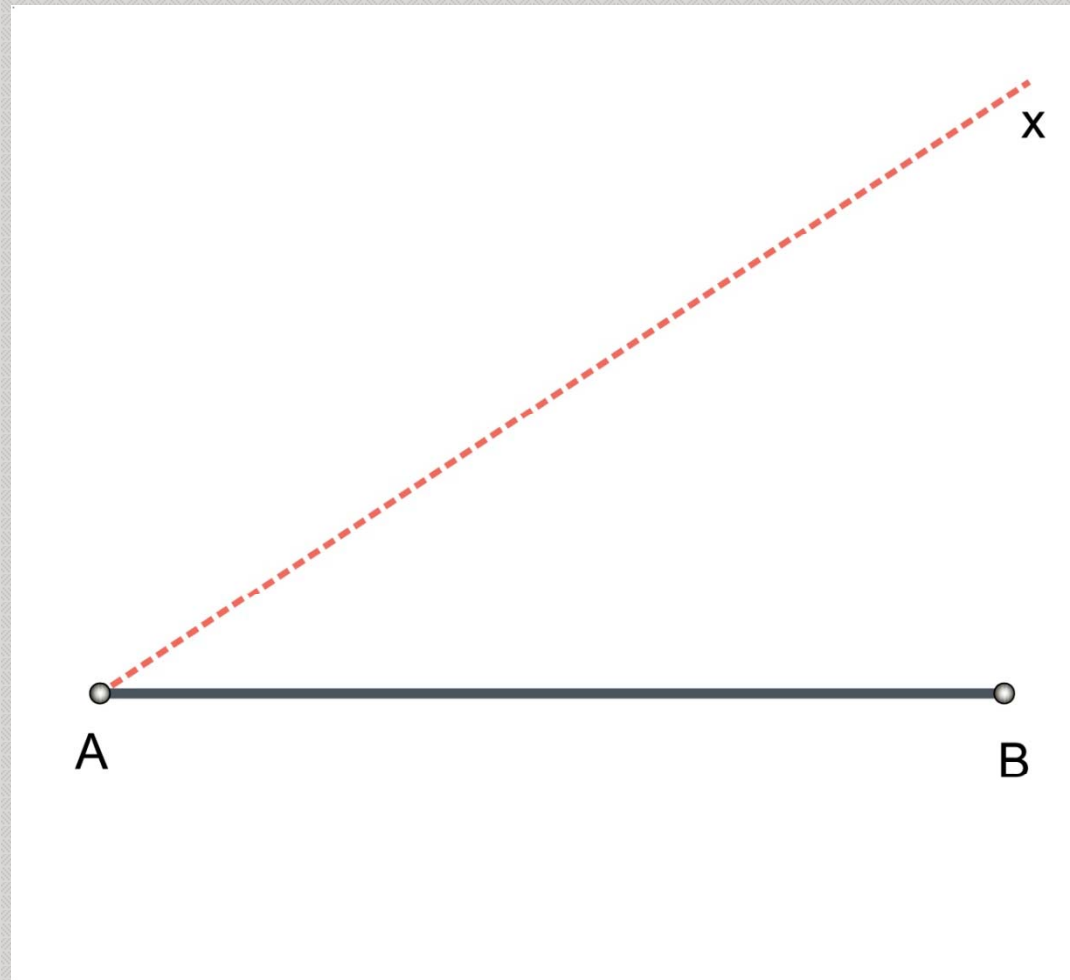
- Να διαιρεθεί σε πέντε ίσα μέρη.

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΑ ΜΕΡΗ

Βήμα 1^ο:

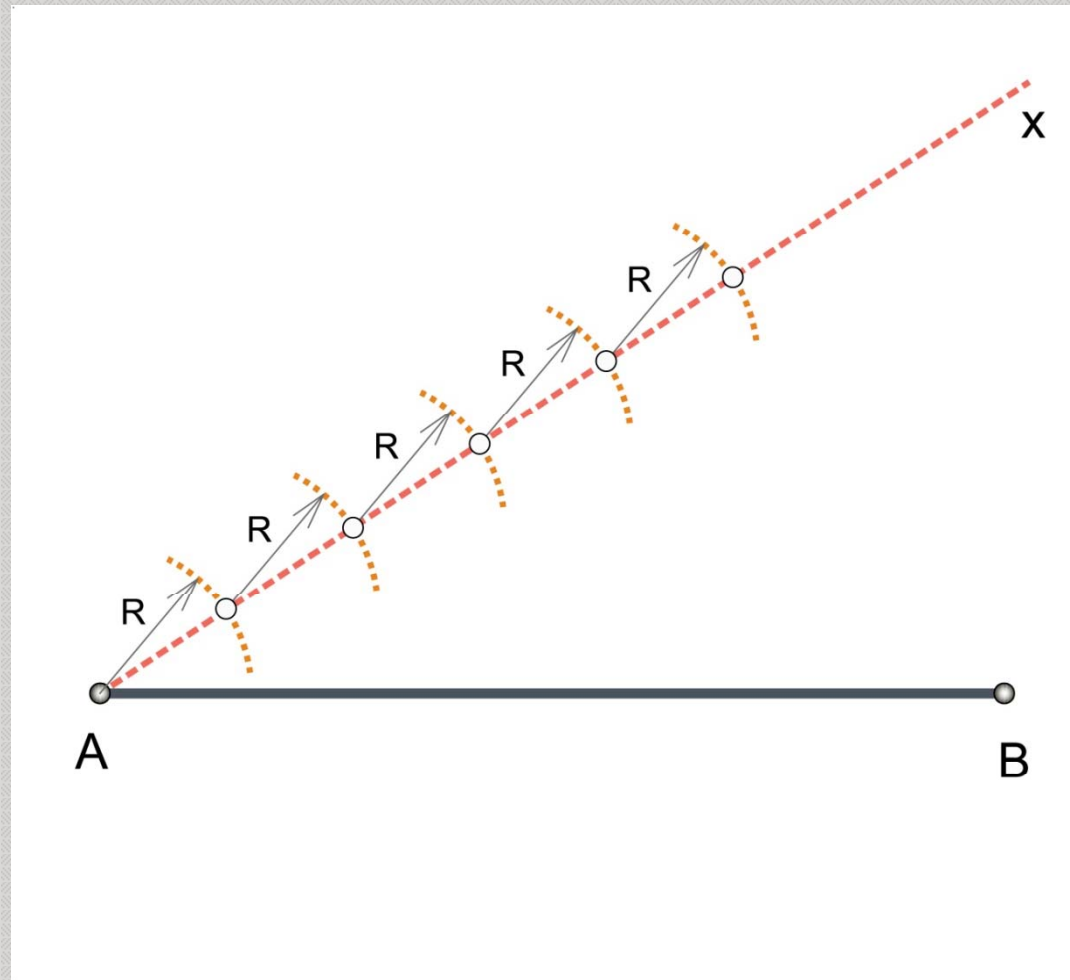
- Φέρουμε την ημιευθεία Ax σε τυχαία θέση

**ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ
ΙΣΑ ΜΕΡΗ**

Βήμα 2^ο:

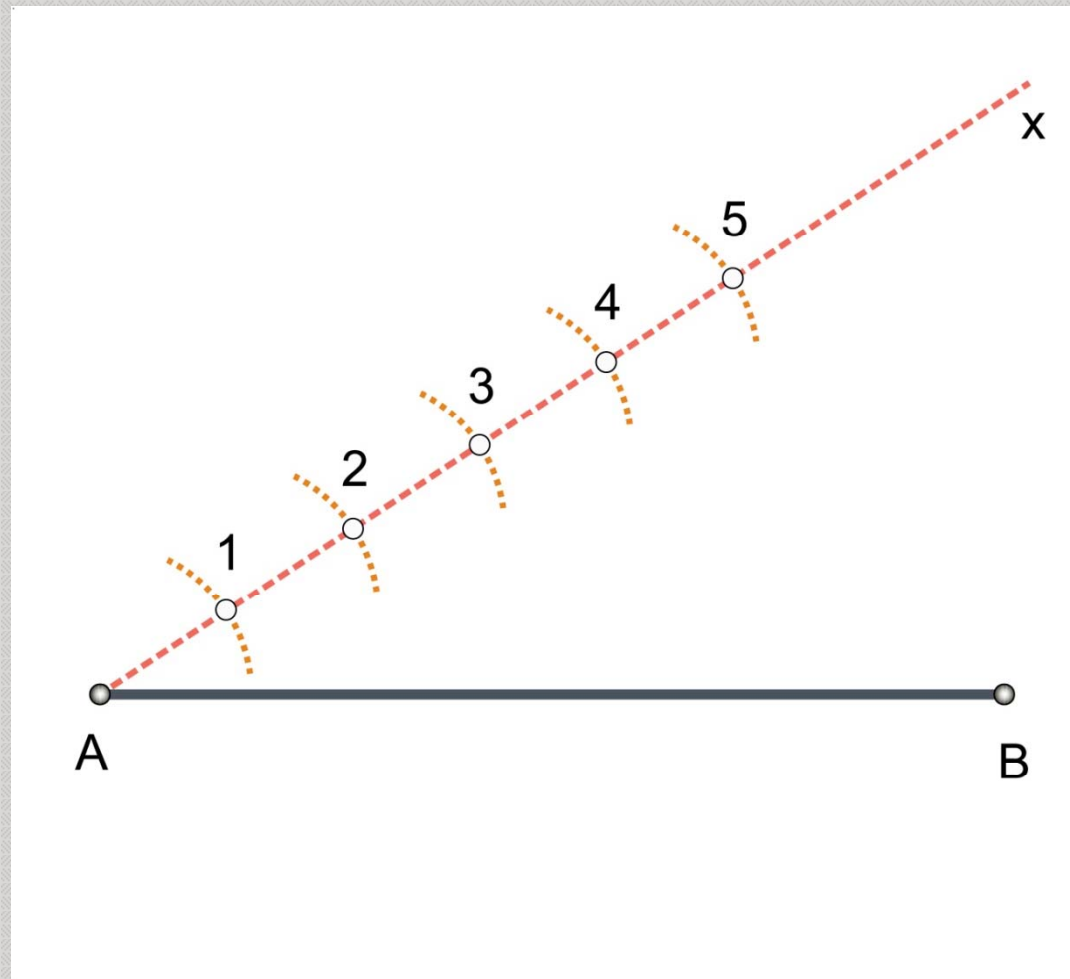
- Πάνω στην ημιευθεία Ax ορίζουμε με το διαβήτη πέντε ίσα ευθύγραμμα τμήματα τυχαίου μήκους R_1 .

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΑ ΜΕΡΗ

Βήμα 3^ο:

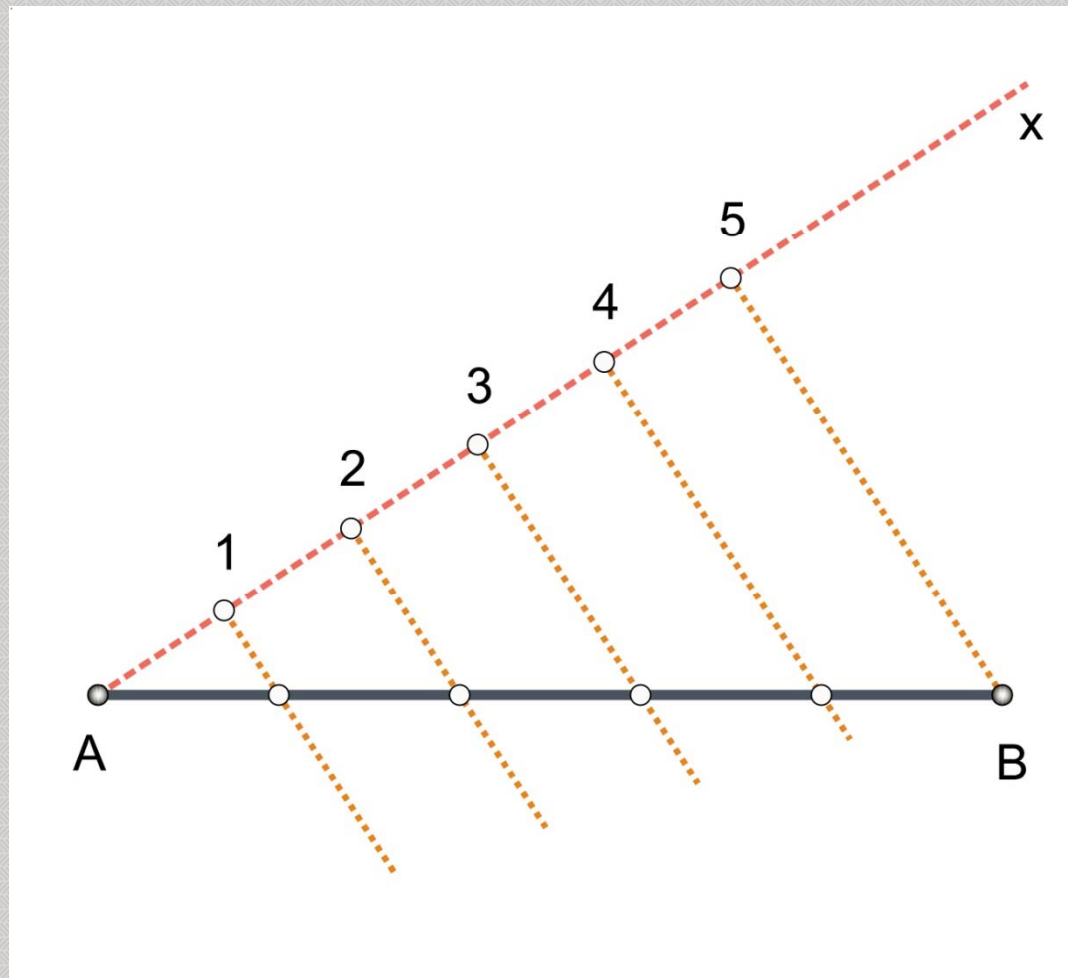
- Ορίζονται τα σημεία 1, 2, 3, 4, 5.
- Τα ευθύγραμμα τμήματα A1, 12, 23, 34, 45 είναι ίσα μεταξύ τους.

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΑ ΜΕΡΗ

Βήμα 4^ο:

- Φέρουμε το ευθύγραμμο τμήμα 5B.
- Φέρουμε παράλληλες (χρησιμοποιώντας δυο τρίγωνα) προς την 5B, που να διέρχονται από τα σημεία 4, 3, 2, 1.

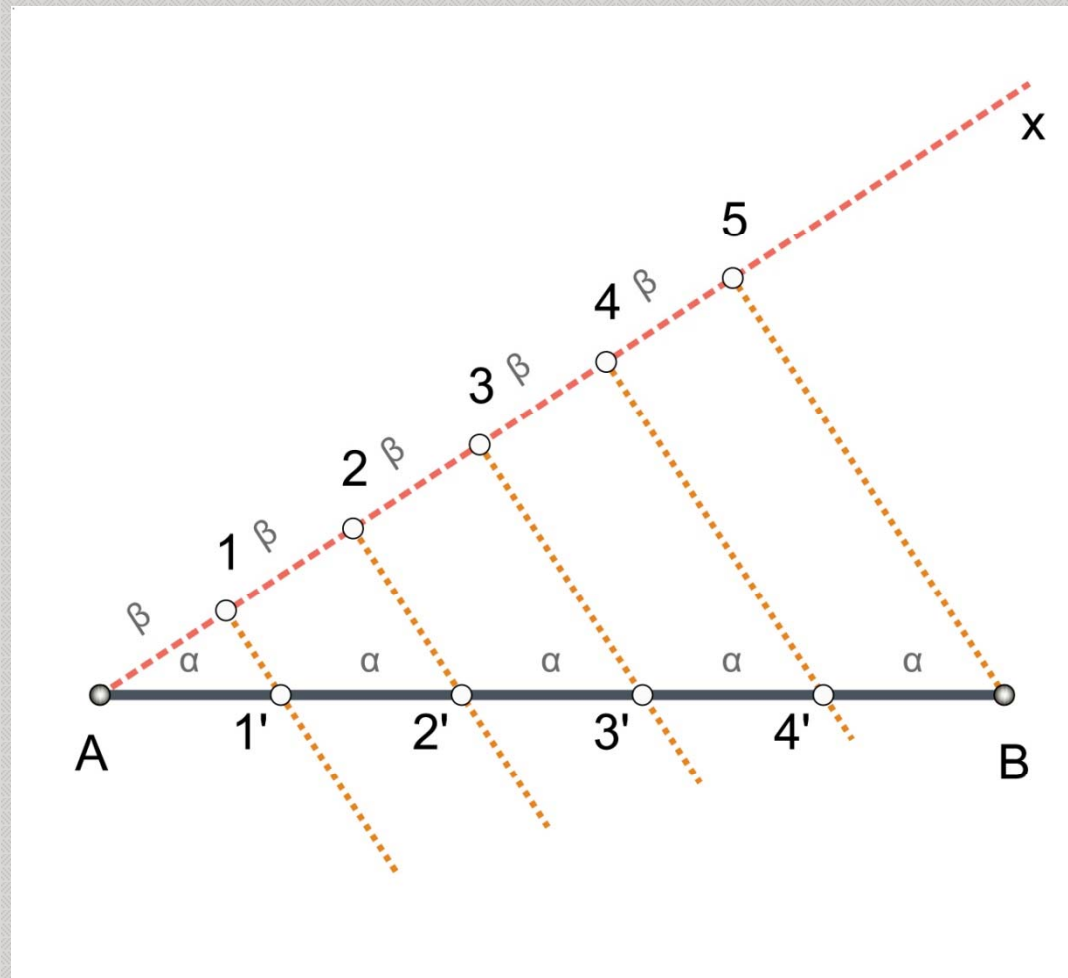
ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΑ ΜΕΡΗ

Βήμα 5^ο:

- Ορίζονται τα σημεία $1', 2', 3', 4'$.
- Τα τμήματα $A1', 1'2', 2'3', 3'4', 4'B$, είναι ίσα μεταξύ τους.

Απόδειξη

- Οι AB και Ax αποτελούν δέσμη ευθειών που τέμνονται από παράλληλες ευθείες.
- Σύμφωνα με το θεώρημα του Θαλή:
- $A1':1'2' = A1':1'2' \text{ ή } \beta:\beta = \alpha:\alpha$
- Ομοίως για τα υπόλοιπα τμήματα
- Ο.Ε.Δ.

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΑ ΜΕΡΗ

Αποτέλεσμα

- Το ευθύγραμμο τμήμα AB έχει διαιρεθεί σε πέντε ίσα μέρη.

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΙΣΑ ΜΕΡΗ

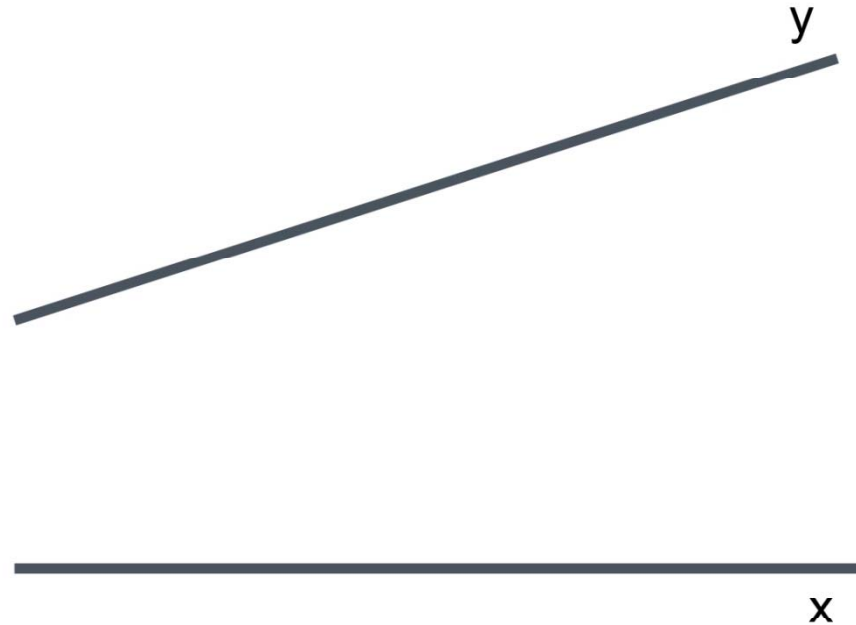

Δεδομένα:

- Δίνονται οι τεμνόμενες ευθείες x, y με σημείο τομής έξω από τη σχεδιαστική περιοχή.

Ζητούμενα:

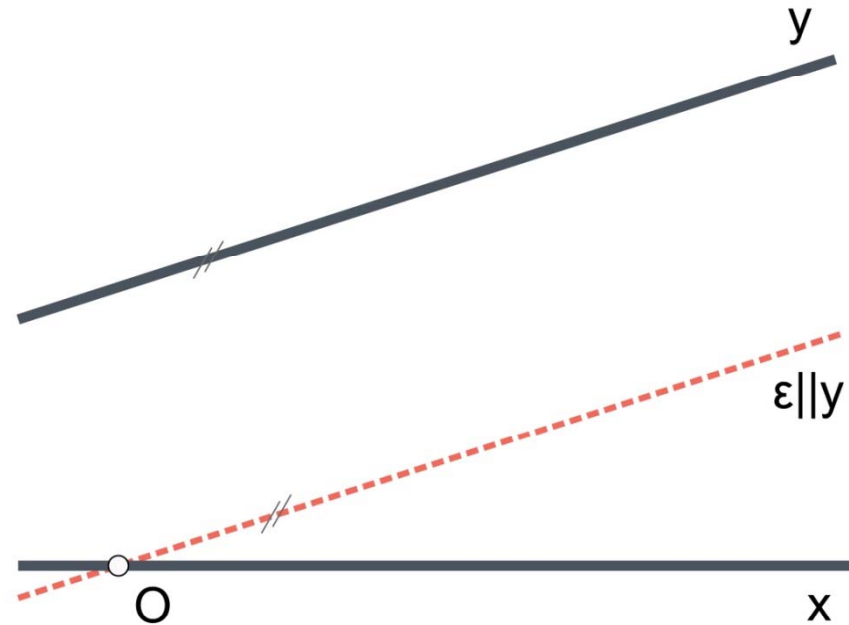
- Να κατασκευαστεί η διχοτόμος της γωνίας των x και y .

ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

Βήμα 1^ο:

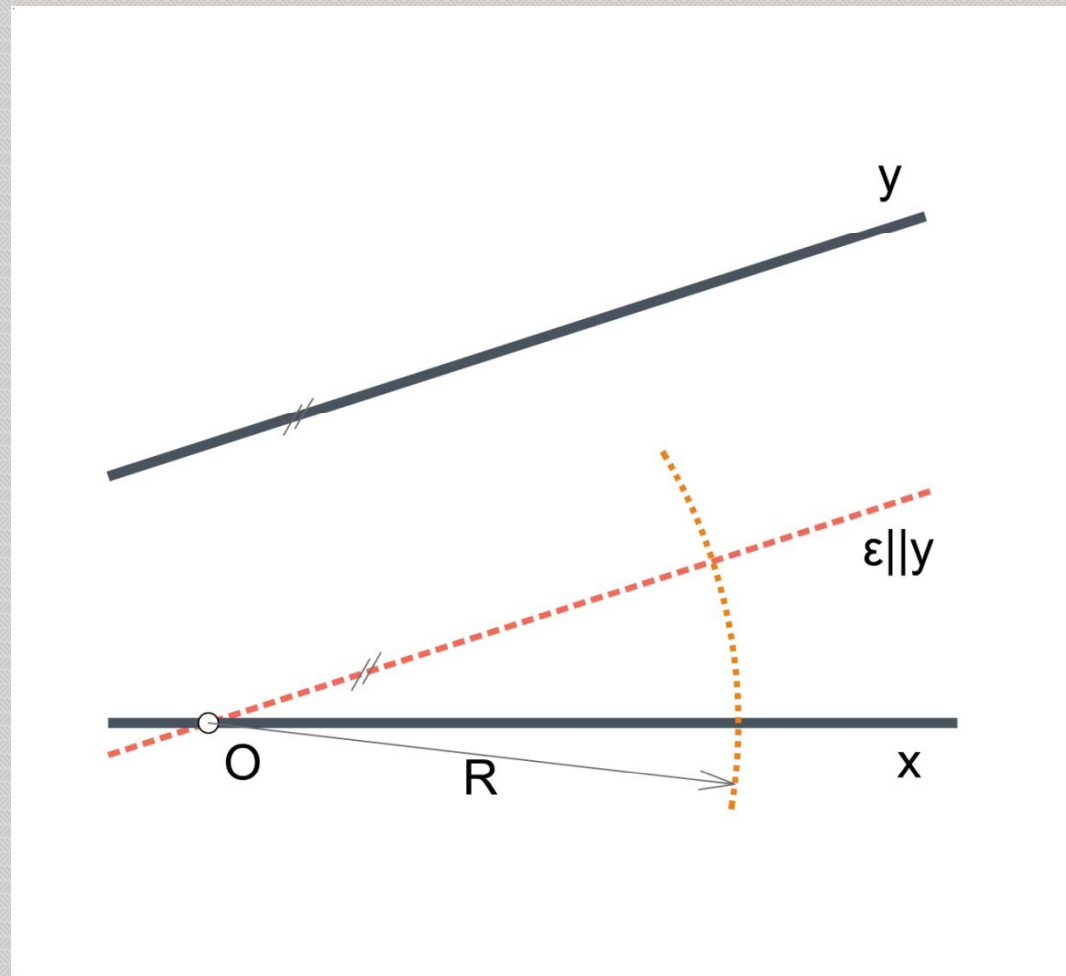
- Από τυχαίο σημείο O της x φέρουμε την ε παράλληλη προς την y .
- (Η παράλληλη κατασκευάζεται με χρήση δυο τριγώνων)

ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

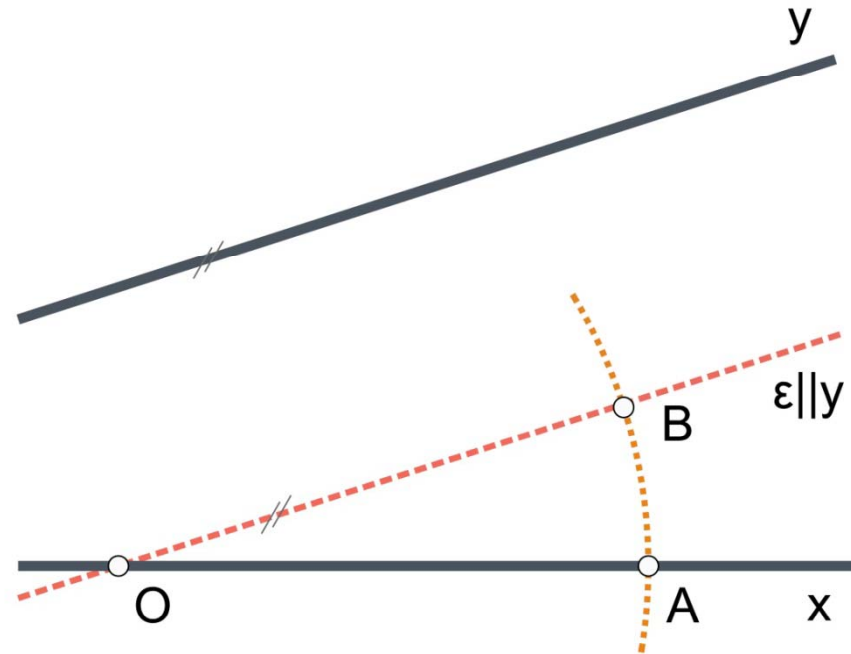
Βήμα 2^ο:

- Με κέντρο το O και τυχαία ακτίνα R φέρουμε τόξο που τέμνει την ϵ και τη x .

**ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ**

Βήμα 3^ο:

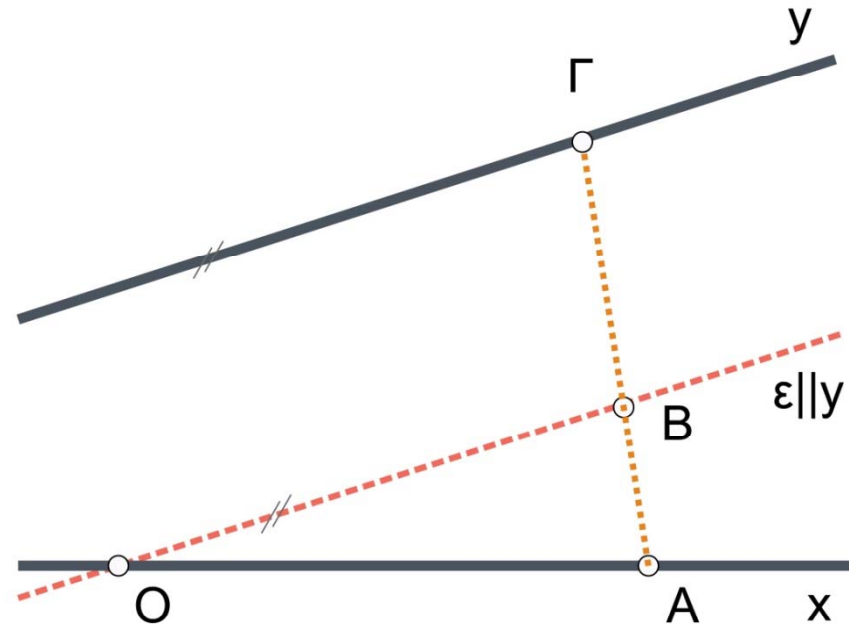
- Το τόξο τέμνει τις ευθείες ϵ και x στα σημεία A και B .

ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

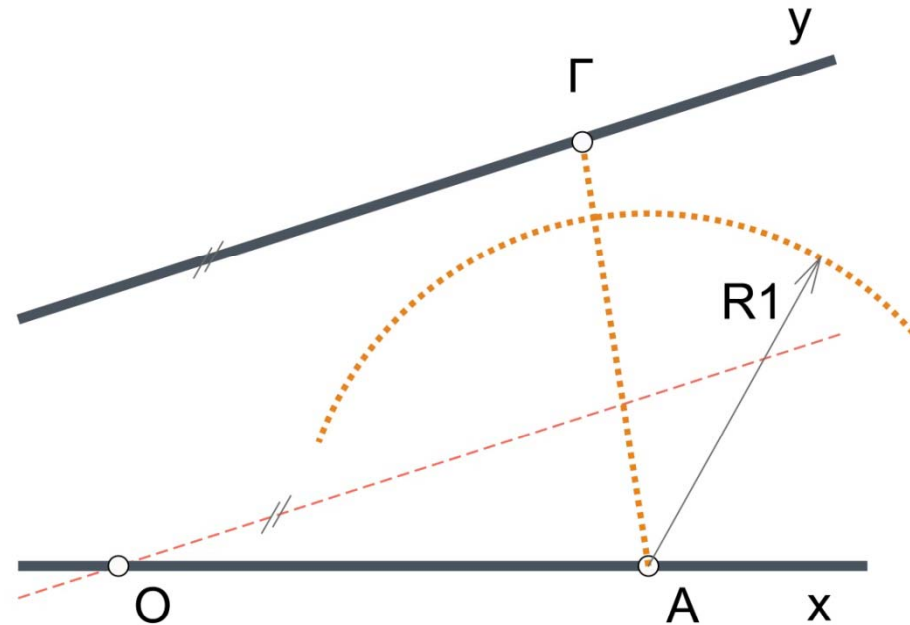
Βήμα 4^ο:

- Φέρουμε το ευθύγραμμο τμήμα AB και το προεκτείνουμε μέχρι να τμήσει την y , στο σημείο Γ .

**ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ**

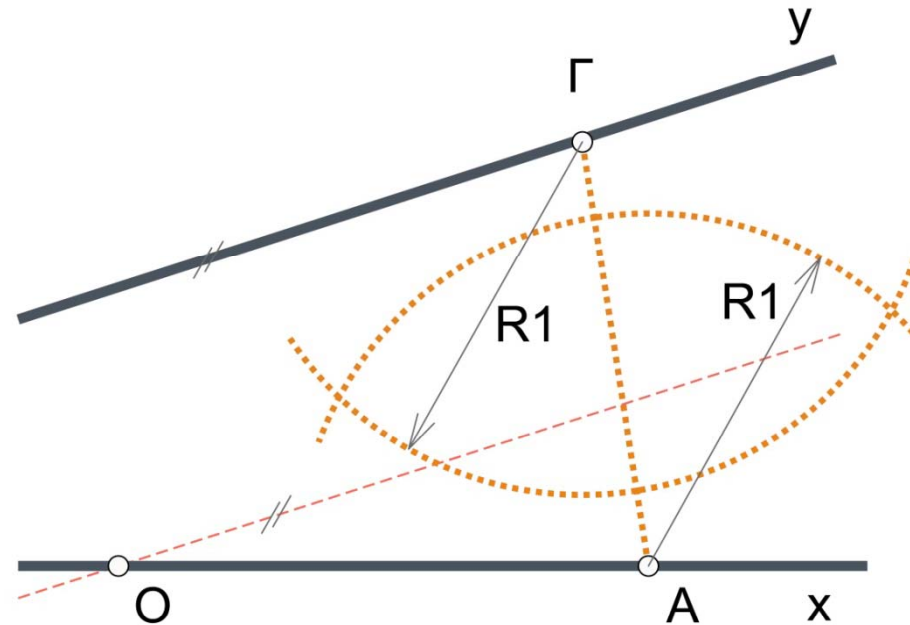
Βήμα 5^ο:

- Με κέντρο το Α φέρουμε τόξο τυχαίας ακτίνας R1

**ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ**

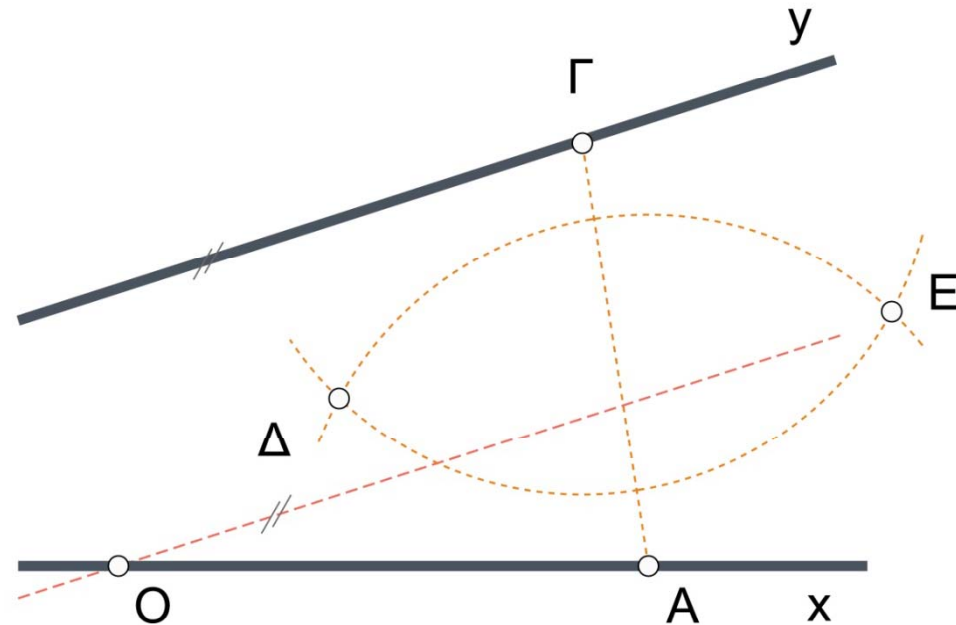
Βήμα 6^ο:

- Με κέντρο το Γ και την ίδια με πριν ακτίνα $R1$, φέρουμε τόξο.

**ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ**

Βήμα 7^ο:

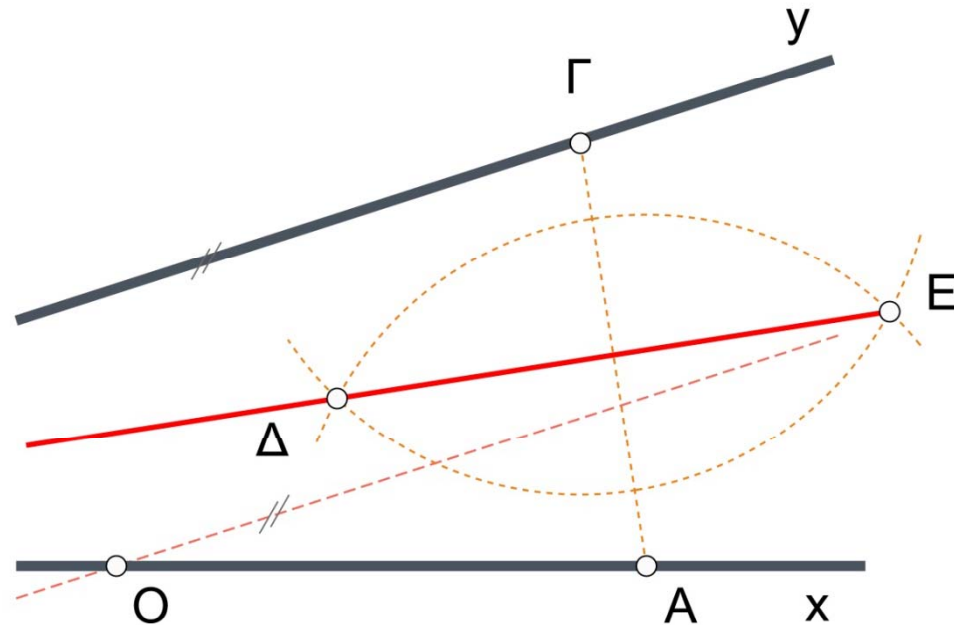
- Τα δυο τόξα τέμνονται στα σημεία Δ και Ε.

ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

Λύση:

- Φέρουμε την ΔΕ.
- Η ΔΕ είναι μεσοκάθετος του ΑΓ και η ζητούμενη διχοτόμος της γωνίας των ευθειών x και y.

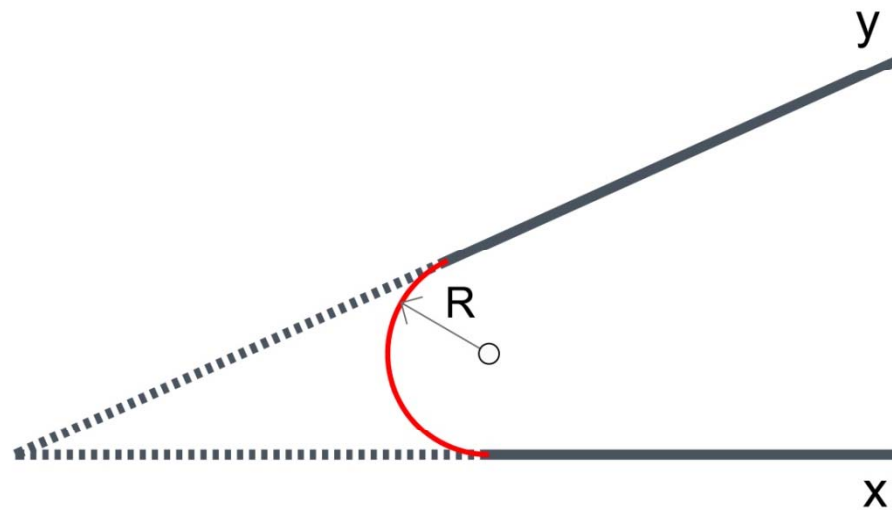
**ΔΙΧΟΤΟΜΟΣ ΓΩΝΙΑΣ ΜΕ ΚΟΡΥΦΗ
ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ**

Δεδομένα:

- Δίνονται οι τεμνόμενες ευθείες x, y .

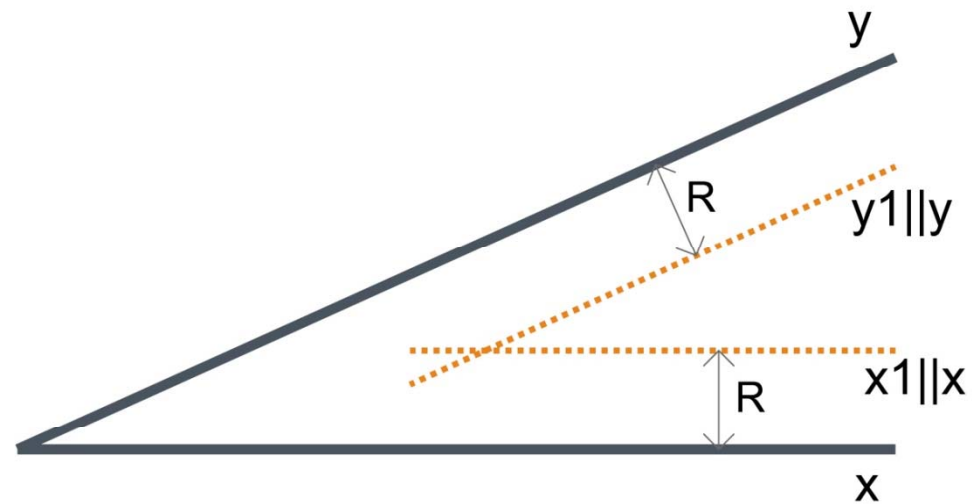
Ζητούμενα:

- Να κατασκευαστεί τόξο κύκλου γνωστής ακτίνας R εφαπτόμενο στις δυο ευθείες.

**ΤΟΞΟ ΚΥΚΛΟΥ ΓΝΩΣΤΗΣ ΑΚΤΙΝΑΣ
ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΟ ΣΕ ΔΥΟ ΕΥΘΕΙΕΣ**

Βήμα 1^ο:

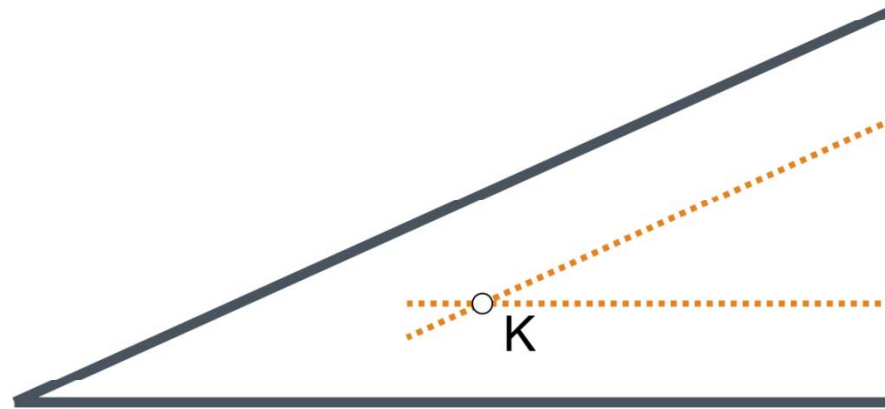
- Σε απόσταση R (όσο η ακτίνα του ζητούμενου τόξου) φέρουμε την ευθεία x_1 παράλληλη στην x .
- Σε απόσταση R (όσο η ακτίνα του ζητούμενου τόξου) φέρουμε την ευθεία y_1 παράλληλη στην y .

**ΤΟΞΟ ΚΥΚΛΟΥ ΓΝΩΣΤΗΣ ΑΚΤΙΝΑΣ
ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΟ ΣΕ ΔΥΟ ΕΥΘΕΙΕΣ**

Βήμα 2^ο:

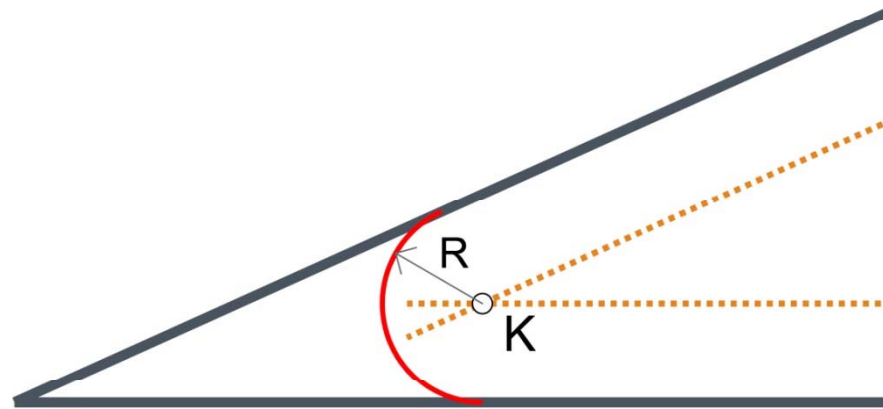
- Οι δυο νέες ευθείες τέμνονται στο Κ.

**ΤΟΞΟ ΚΥΚΛΟΥ ΓΝΩΣΤΗΣ ΑΚΤΙΝΑΣ
ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΟ ΣΕ ΔΥΟ ΕΥΘΕΙΕΣ**

Βήμα 3^ο:

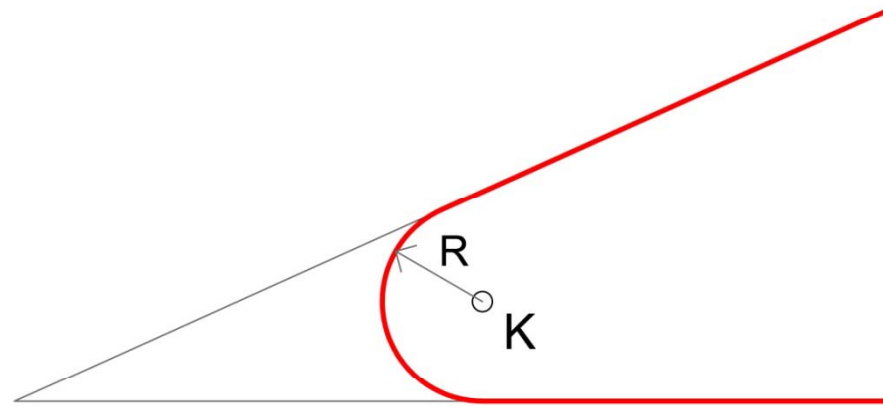
- Το σημείο K , ως κοινό σημείο των δυο παραλλήλων ισαπέχει από τις x και y απόσταση R .
- Άρα το K είναι το κέντρο του ζητούμενου τόξου, του εφαπτόμενου στις ευθείες x και y .

**ΤΟΞΟ ΚΥΚΛΟΥ ΓΝΩΣΤΗΣ ΑΚΤΙΝΑΣ
ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΟ ΣΕ ΔΥΟ ΕΥΘΕΙΕΣ**

Λύση:

- Με κέντρο K και ακτίνα R φέρουμε το ζητούμενο τόξο.

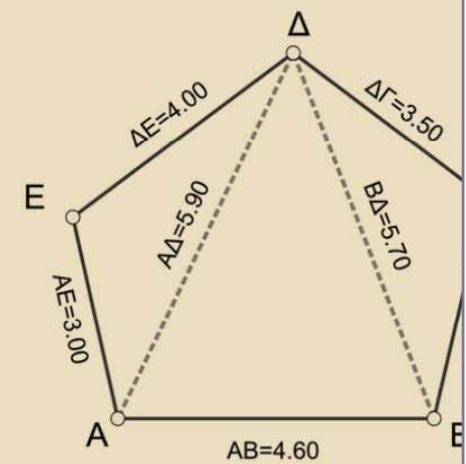
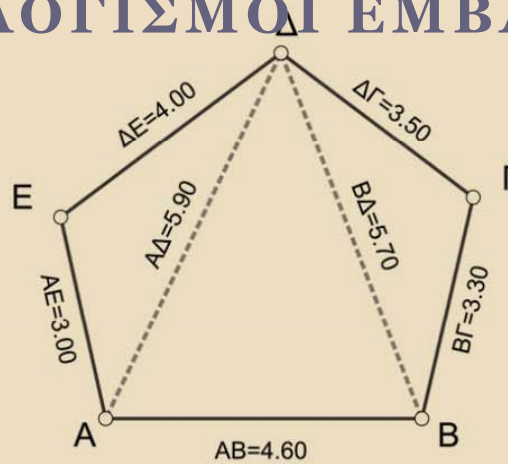
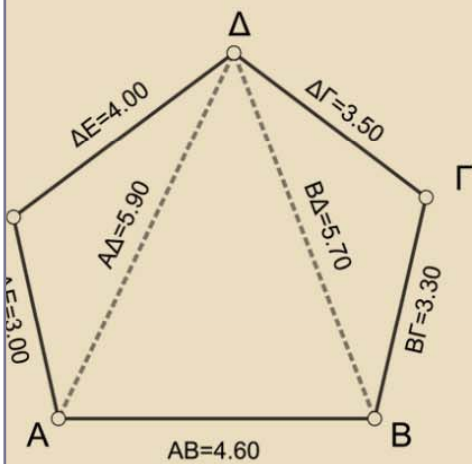
**ΤΟΞΟ ΚΥΚΛΟΥ ΓΝΩΣΤΗΣ ΑΚΤΙΝΑΣ
ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΟ ΣΕ ΔΥΟ ΕΥΘΕΙΕΣ**

ΜΕΡΟΣ Β'

Η ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΕΜΒΑΔΩΝ

Στοιχεία υπολογισμού εμβαδών

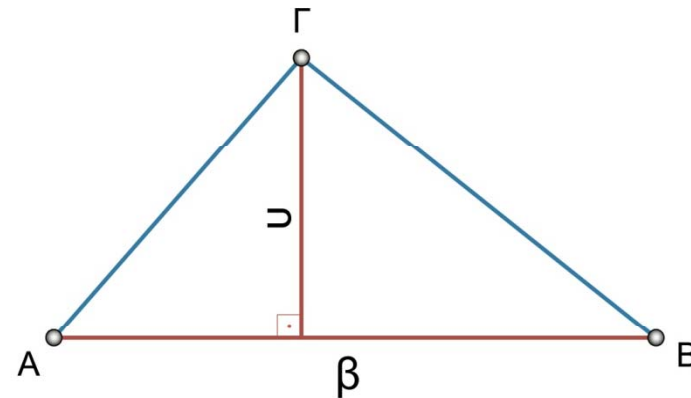
Φθίνουσα ακρίβεια

- Αναλυτική μέθοδος:
  - Τα στοιχεία έχουν μετρηθεί άμεσα στο έδαφος.
- Ημιγραφική μέθοδος
  - Τα στοιχεία έχουν μετρηθεί ενμέρει άμεσα στο έδαφος και ενμέρει γραφικά στο σχέδιο.
- Γραφική μέθοδος:
  - Τα στοιχεία έχουν μετρηθεί γραφικά στο σχέδιο.
- Μηχανική μέθοδος
  - Το εμβαδό προσδιορίζεται με τη βοήθεια ειδικού οργάνου βάσει του σχεδίου.

Εμβαδόν τριγώνου με γνωστή βάση και ύψος

Εμβαδόν τριγώνου:

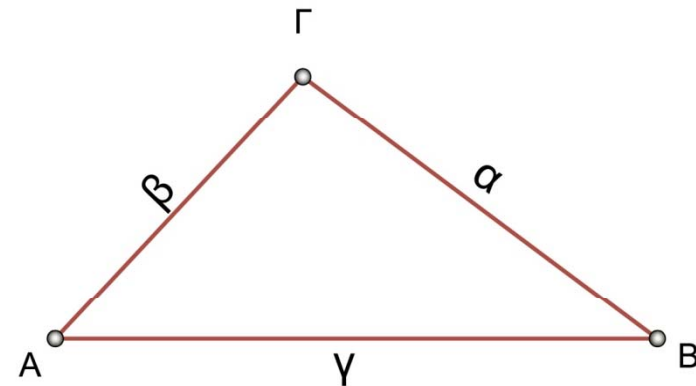
- $E = \frac{1}{2} \beta \upsilon$
- Όπου β η βάση του τριγώνου και υ το ύψος το αντίστοιχο προς τη βάση β .

Εμβαδόν τριγώνου με γνωστές πλευρές

Τύπος του Ήρωνα:

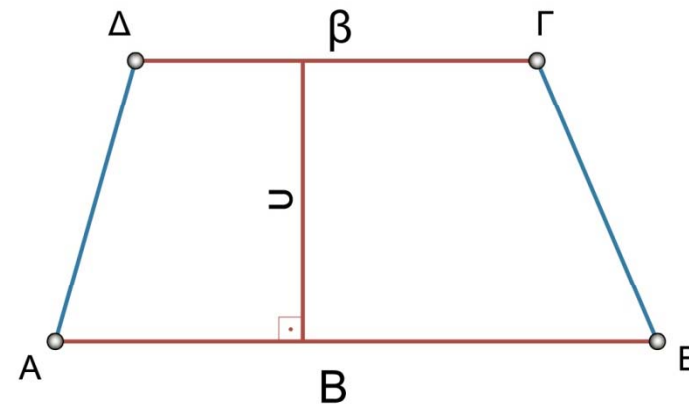
- $E = \sqrt{\tau(\tau-\alpha)(\tau-\beta)(\tau-\gamma)}$
- Όπου 'τ' η ημιπερίμετρος του τριγώνου:
- $\tau = 1/2 (\alpha + \beta + \gamma)$
- α, β, γ οι πλευρές του τριγώνου

Εμβαδόν τραπεζίου με γνωστές βάσεις και ύψος

Εμβαδόν τραπεζίου

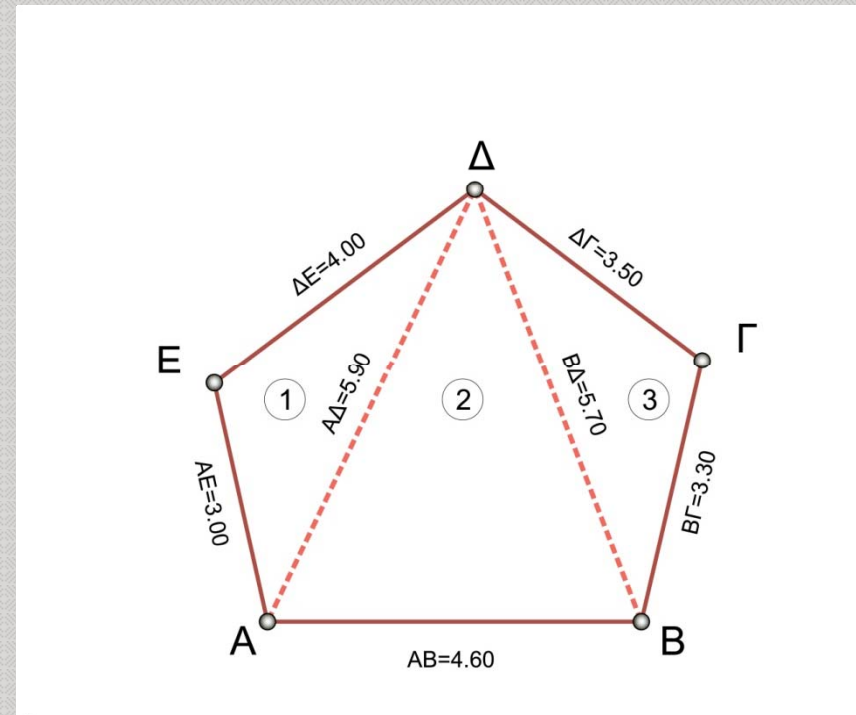
- $E = \frac{1}{2} (B + \beta) \upsilon$
- Όπου B η μεγάλη βάση του τραπεζίου,
- β η μικρή βάση του τραπεζίου,
|
- υ το ύψος του τραπεζίου

Εμβαδόν πολυγώνου με γνωστές πλευρές και διαγωνίους

Εμβαδόν πολυγώνου

- Χωρίζουμε το πολύγωνο σε τρίγωνα, με βάση τις γνωστές διαγωνίους
- Για κάθε τρίγωνο χωριστά εφαρμόζουμε τον **τύπο του Ήρωνα**.

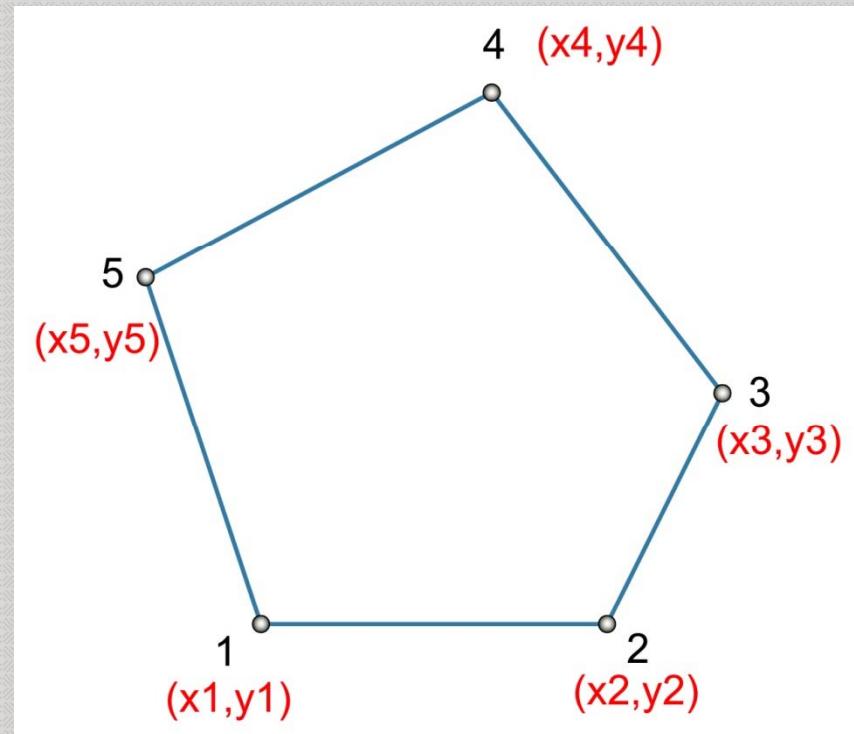
Εμβαδόν πολυγώνου με γνωστές ορθογώνιες συντεταγμένες κορυφών

Εμβαδόν πολυγώνου με n κορυφές

$$\bullet \quad 2E = \sum_{i=1}^n x_i (y_{i-1} - y_{i+1})$$

$$\bullet \quad 2E = \sum_{i=1}^n y_i (x_{i-1} - x_{i+1})$$

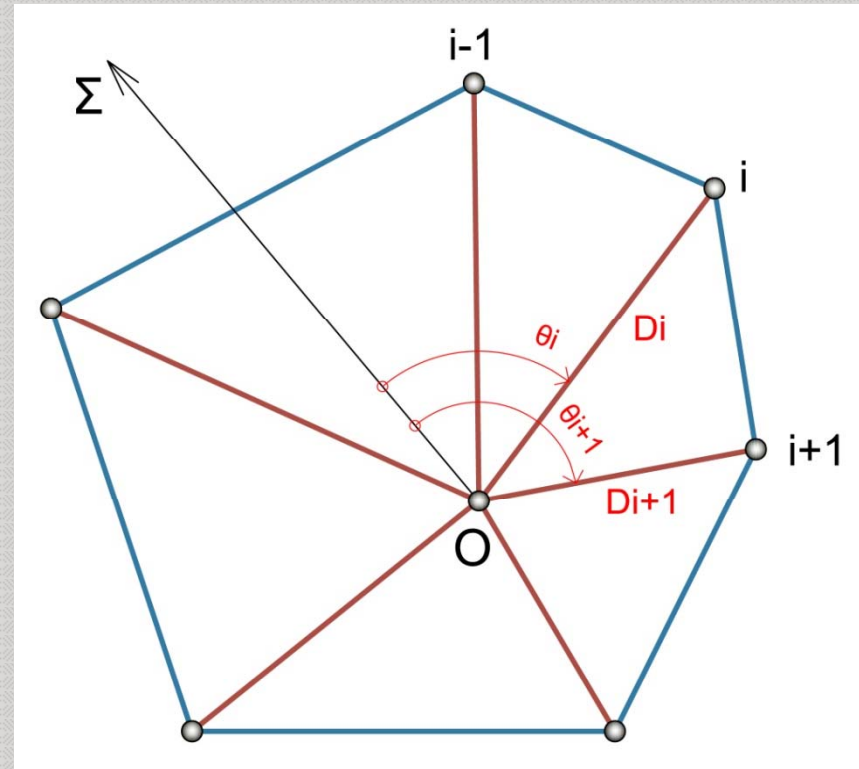
$$\bullet \quad 2E = \sum_{i=1}^n (x_{i+1} - x_i)(y_{i+1} + y_i)$$

Εμβαδόν πολυγώνου με γνωστές πολικές συντεταγμένες κορυφών

Εμβαδόν πολυγώνου
με n κορυφές

$$\bullet \quad 2E = \sum_{i=1}^n D_i D_{i+1} \sin (\theta_{i+1} - \theta_i)$$

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ

ΚΑΝΟΝΕΣ
ΓΡΑΜΜΟΓΡΑΦΙΑΣ

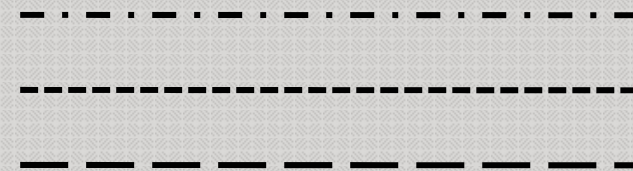
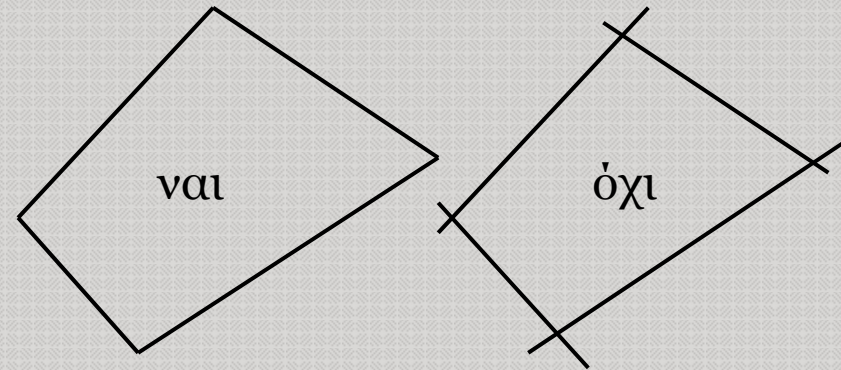

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΓΡΑΜΜΩΝ

Η κάθε γραμμή είναι **ισοπαχής** σε όλο το μήκος της.
(Για να το πετύχουμε κρατάμε σταθερή πίεση στο μολύβι και το περιστρέφουμε καθώς σχεδιάζουμε)

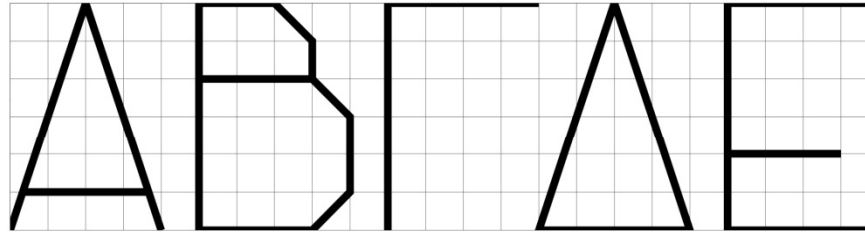
Στις τεθλασμένες γραμμές το τέλος κάθε τμήματος είναι τέλος ή αρχή του επόμενου (στις τομές των γραμμών **δεν προεξέχουν** τμήματά τους).

Στις διακεκομμένες γραμμές (και στις αξονικές) οι παύλες και τα κενά πρέπει να έχουν **σταθερό μέγεθος** σε όλο το μήκος της γραμμής.

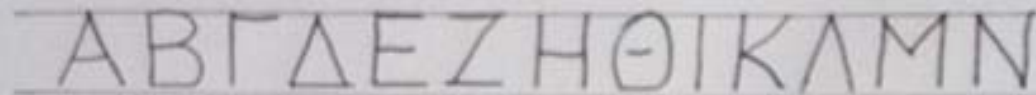

Τρόποι γραφής:

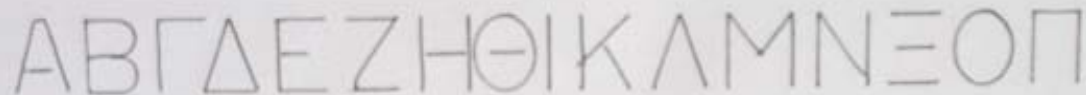
- Με κάναβο και σχεδιαστικά όργανα
- Με ελεύθερο χέρι και γραμμές οδηγούς
- Με στένσιλ
- Με αυτοκόλλητα γράμματα τύπου “Letracet”

Με σχεδιαστικά όργανα πάνω σε κάναβο

Με ελεύθερο χέρι και γραμμές οδηγούς

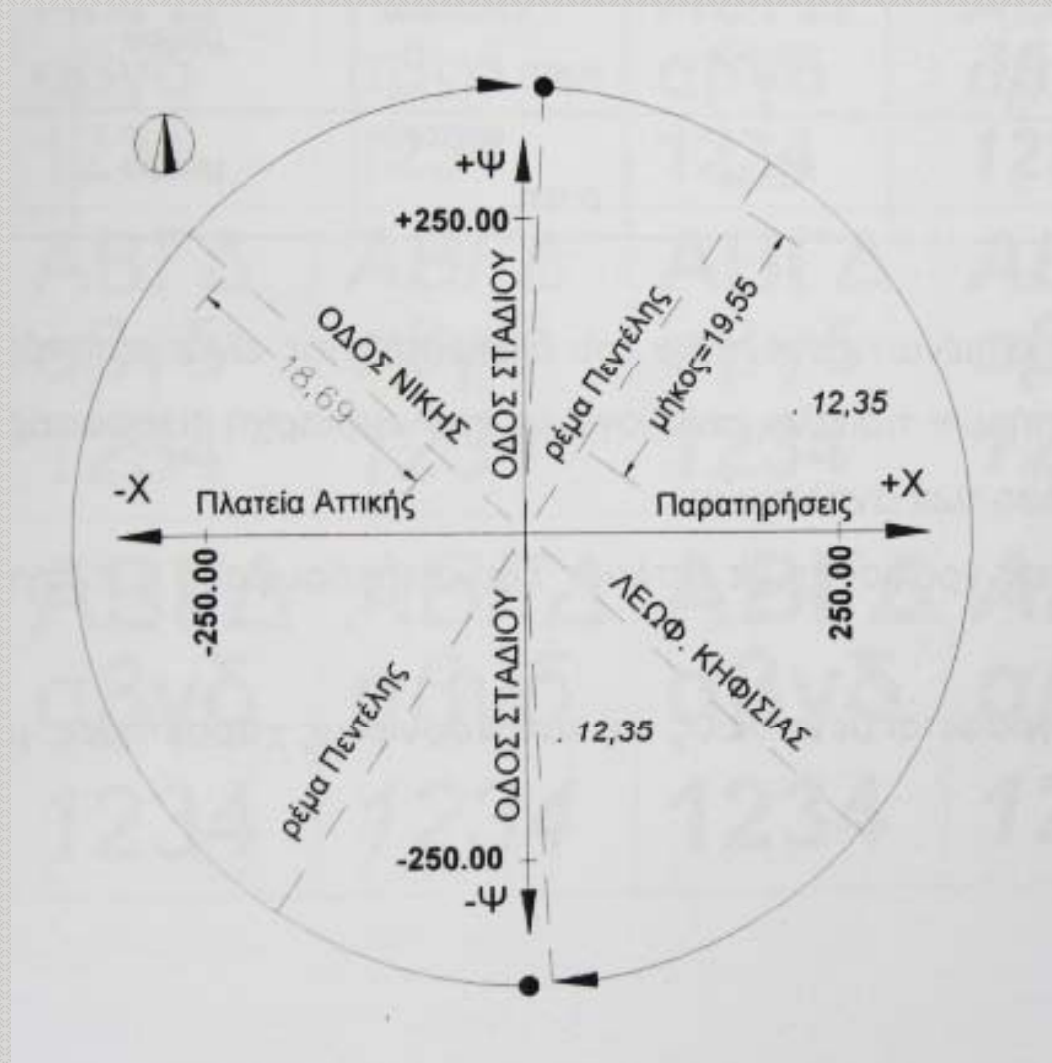

Με χρήση στένσιλ

Γραφή κειμένων και αριθμών

Προσανατολισμός κειμένων στο σχέδιο

Γραφή κειμένων και αριθμών